

Budapest,
2002. március 8.,
péntek

33. szám

Ára: 476,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

2002: IX. tv.

19/2002. (III. 8.) FVM r.

8/2002. (III. 8.) NKÖM r.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításáról

2017

A szarvasmarhák fertőző rhinotracheitise elleni mentesítés szabályairól

2047

Egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról

2052

Oldal

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2002. évi IX. törvény

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosításáról*

1. § A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § (1) A törvény hatálya kiterjed — a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltéréssel — a Magyar Köztársaság területén tartózkodó magyar állampolgárságú, valamint — ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik — az állandó tartózkodásra jogosító személyi igazolvánnyal rendelkező bevándorolt, valamint a magyar hatóságok által menekültként elismert gyermekekre, fiatal felnőttekre és szüleire.

(2) A törvény hatálya a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás tekintetében az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően kiterjed az Európai Szociális Kartát megerősítő országok állampolgárainak a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény rendelkezései szerint jogszerűen Magyarországon tartózkodó gyermekeire is.

(3) E törvény szerint kell eljárni az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyeken kívül a Magyar Köztársaság területén tartózkodó nem magyar állampolgárságú gyermek védelmében is, ha az ideiglenes hatályú elhelyezés vagy más ideiglenes hatósági intézkedés elmulasztása a gyermek veszélyeztetettségével vagy elháríthatatlan kárral járna.

(4) A Magyar Köztársaság területén kívül tartózkodó magyar állampolgárságú gyermek és fiatal felnőtt, valamint szülei gyámügyében e törvényt akkor kell alkalmazni, ha nemzetközi szerződés vagy más jogszabály szerint a személyes joguk az irányadó.”

2. § A Gyvt. 5. §-ának g) és s) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a § a következő új u)—z) pontokkal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„g) *gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység*: a gyermekjóléti alapellátás, illetve a gyermekvédelmi szakellátás keretében — működési engedéllyel — végzett tevékenység, függetlenül a feladatellátás e törvényben nevesített formájától és módjától; a szolgáltató tevékenység

* A törvényt az Országgyűlés a 2002. február 26-i ülésnapján fogadta el.

célja a gyermekjólétnek, azaz a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, személyi, vagyoni és egyéb jogainak biztosítása,”

„s) *fenntartó*: az a természetes vagy jogi személy (különösen helyi önkormányzat, állami szerv, kisebbségi önkormányzat, egyházi jogi személy, alapítvány, közalapítvány, közhasznú társaság, egyesület), illetve ezek jogi személyiség nélküli társasága, aki, illetve amely e törvényben és más jogszabályban meghatározott feltételek szerint gondoskodik a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység biztosításához szükséges feltételekről. Ha jogszabály másképp nem rendelkezik az egyházi fenntartóra, a nem állami fenntartóra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni,”

„u) *intézmény*: az e törvényben meghatározott gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző szervezet vagy annak szakmailag önálló szervezeti egysége, amely a rá vonatkozó külön jogszabályban foglaltak alapján jön létre, legalább három főt foglalkoztat teljes munkaidőben, és tevékenysége működési engedélyköteles. Ha e törvény másképp nem rendelkezik, az intézmény fogalmát kell megfelelően alkalmazni a helyettes szülői, illetve nevelőszülői hálózatra is,

v) *működtető*: az a természetes személy, jogi személy, illetve ezek jogi személyiség nélküli társasága, aki, illetve amely a fenntartó által biztosított működési feltételek között a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet szervezi,

z) *rendszeres jövedelem*: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem.”

3. § (1) A Gyvt. 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.”

(2) A Gyvt. 6. §-ának (5) bekezdése a következő másodikkal mondatlal egészül ki:

„A gyermek nem vehető alá kegyetlen, embertelen, megalázó testi fenyegetésnek, büntetésnek vagy bánásmódnak.”

(3) A Gyvt. 6. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a médiában fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen, továbbá hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.”

4. § A Gyvt. 7. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha törvény másként nem rendelkezik, a gyermeknek a szülő felügyeleti joga megszűnése esetén is joga van származása, vér szerinti családjá megismeréséhez és

— a vér szerinti család beleegyezése mellett — a kapcsolat-tartáshoz.”

5. § (1) A Gyvt. 9. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, továbbá a bekezdés a következő új j) ponttal egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi j) pont jelölése k) pontra módosul:

(Az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek joga különösen, hogy életkorához, egészségi állapotához, fejlettségéhez, valamint egyéb szükségleteihez igazodóan)

„b) gondozási helyének megváltoztatását, gyermekével vagy testvéreivel való együttes elhelyezését kezdeményezze,”

„j) a személyes tulajdon szokásos tárgyaihoz fűződő jogait gyakorolhassa,”

(2) A Gyvt. 9. §-a a következő (3)—(4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A speciális gyermekotthonban vagy gyermekotthon speciális csoportjában elhelyezett gyermeket — helyzetére való tekintettel — fokozott védelemben kell részesíteni.

(4) A speciális gyermekotthonban elhelyezett gyermek a) egészségügyi ellátására, személyisége korrekációjához szükséges terápiára az állapotának megfelelő és a többi gyermek biztonságát védő módon, továbbá

b) gondozása és nevelése során jogait, személyes szabadságát korlátozó intézkedés alkalmazására csak feltétlenül indokolt esetben önmaga vagy mások veszélyeztetése esetén kerülhet sor.”

6. § (1) A Gyvt. 10. §-ának (2)—(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátást biztosító intézmények házirendje — e törvényben meghatározott keretek között — a gyermek életkorához, egészségi állapotához, fejlettségi szintjéhez igazodva állapítja meg a gyermekek jogai gyakorlásának és kötelességei teljesítésének szabályait.

(3) Az intézmény — a külön jogszabályban meghatározottak szerint elkészített — házirendjét az intézményben mindenki által jól látható helyen ki kell függeszteni, és gondoskodni kell annak megismertetéséről.”

(2) A Gyvt. 10. §-a új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Helyettes szülői és nevelőszülői hálózat esetében a jogok gyakorlásának és a kötelességek teljesítésének alapvető szabályait a szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.”

7. § A Gyvt. a következő új 11/A. §-sal egészül ki:

„11/A. § (1) A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek e törvényben meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.

(2) A gyermekjogi képviselő

a) segít a gyermeknek panaszra megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását,

b) segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélésén, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési értekezletén az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában,

c) a 36. § (2) bekezdése szerinti esetben eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,

d) eljár az érdekképviselői fórum 35. § (4) bekezdése szerint tett megkeresése alapján,

e) a gyámhivatal kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban.

(3) A gyermekjogi képviselő jogosult a gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző működési területén tájékoztatást, iratokat, információkat kérni és a helyszínen tájékozódni. A gyermekjogi képviselő köteles a gyermek személyes adatait az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kezelni.

(4) A gyermekjogi képviselő a megyei, fővárosi gyámhivatal szervezeti keretei között működik. A gyermekjogi képviselő jogállására és eljárására vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály rendezi.

(5) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.

(6) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, illetve szolgálatok vezetői tizenöt napon belül, a fenntartó harminc napon belül, illetve a képviselő-testület vagy a közgyűlés a következő testületi ülésén érdemben megtárgyalja a gyermekjogi képviselő észrevételeit, és az ezzel kapcsolatos állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja őt.

(7) A gyermekjogi képviselő figyelemmel kíséri az óvoda, az iskola, a kollégium és a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben folyó gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységet, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. A gyermekjogi képviselő indokolt esetben megkeresi az említett intézmények fenntartóját, illetve szükség szerint a gyermek érdekében a gyámhatóságnál eljárást kezdeményez.”

8. § (1) A Gyvt. 15. §-ának (3) bekezdése a következő új

b) ponttal egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi b) pont jelölése c) pontra módosul:

(A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások)

„b) az utógondozói ellátás,”

(2) A Gyvt. 15. §-ának (4) bekezdése a következő új f) ponttal egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi f) és g) pont jelölése g) és h) pontra módosul:

(A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések)

„f) a nevelési felügyelet elrendelése,”

(3) A Gyvt. 15. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a § a következő új (7)—(8) bekezdésekkel egészül ki:

„(6) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat — a külön jogszabályban meghatározott munkakörükkel összefüggésben — megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogaitak tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

(7) A gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott

a) nevelő, gyermekfelügyelő, gondozó, csecsemő- és gyermekgondozó, helyettes szülő vagy nevelőszülő, családgondozó, utógondozó, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény vezetője, a gyermek, illetve a fiatal felnőtt közvetlen gondozása, családgondozása és utógondozása során,

b) nevelőszülői tanácsadó, gyám, gyámi tanácsadó a gyermek közvetlen gondozásának ellenőrzése, illetve törvényes képviselőjének ellátása során

hivatalból jár el, és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

(8) A gyermekvédelmi rendszerben a külön jogszabályban meghatározott munkakörben nem foglalkoztatható az a személy, aki ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben (a továbbiakban: Btk.) büntetni rendelt, a gyermek sérelmére elkövetett szándékos bűncselekmény miatt eljárás folyik, vagy akit jogerős bírói ítélettel ilyen bűncselekmény miatt ítélték el. Nem foglalkoztatható továbbá az a személy sem, akinek szülői felügyeleti joga a gyermek átmeneti nevelésbe vétele miatt szünetel, vagy akinek szülői felügyeleti jogát a bíróság jogerős ítéletével megszüntette.”

9. § A Gyvt. 17. §-ának (2)—(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek

a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,

b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.”

10. § A Gyvt. 18. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) E törvény szerint a gyámhivatal a gyermek gondozó szülőjének vagy más törvényes képviselőjének a gyermek-

tartásdíjat megelőlegezi, a jogosult fiatal felnőttnek otthonteremtési támogatást állapít meg, és ezen pénzbeli elátások folyósításáról rendelkezik.”

11. § A Gyvt. 19. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a 131. § (2) bekezdését kell alkalmazni. Ettől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.”

12. § (1) A Gyvt. 20. §-ának (3)—(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Ha a kiegészítő családi pótlékot jogerősen megállapították, az a kérelem benyújtásától esedékes azzal, hogy ha a kérelmet

a) a tárgyhónap tizenötödikéig nyújtották be, a támogatás teljes összegét,

b) a tárgyhónap tizenötödikét követően nyújtották be, a támogatás ötven százalékát

kell kifizetni, feltéve, hogy az önkormányzat rendeletében ennél kedvezőbb feltételeket nem állapít meg.

(4) A kiegészítő családi pótléokra való jogosultság feltételeit — a 19. §-ban meghatározottak alapulvételével — a települési önkormányzat évente legalább egyszer felülvizsgálja. A folyósítás időtartama a feltételek fennállásáig tart. Ha a kiegészítő családi pótléokra való jogosultság megszűnik, az a jogosultság megszűnésének hónapjáig esedékes azzal, hogy ha a megszűnés

a) a tárgyhónap tizenötödikéig következik be, a támogatás ötven százalékát,

b) a tárgyhónap tizenötödikét követően következik be, a támogatás teljes összegét

kell kifizetni, feltéve, hogy az önkormányzat rendeletében ennél kedvezőbb feltételeket nem állapít meg.”

(2) A Gyvt. 20. §-a a következő új (5)—(8) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A feltételek fennállása esetén a kiegészítő családi pótlék a gyermek nagykorúvá válása esetén is megállapítható, illetve a már megállapított támogatás továbbfolyósítható addig az időpontig, ameddig a gyermek nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat, de legfeljebb huszonharmadik évének betöltéséig.

(6) Ha a gyermek nagykorúvá válása előtt is részesült kiegészítő családi pótlékban, az a gyermek nagykorúvá válása után is tovább folyósítható, illetve egy éven belül ismételt megállapítható, ha a jogosult felsőfokú iskola nappali tagozatán tanul és a huszonötödik életévét még nem töltötte be. Házasságkötés esetén a rendszeres támogatás csak akkor szüntethető meg, ha a jogosult házasságkötése szerinti új családban az egy főre jutó jövedelem összege, illetve vagyon értéke meghaladja a 19. § (2) bekezdésében meghatározott jövedelemhatárt, illetve vagyon értékét.

(7) Ha a jogosult nagykorúvá válik, részére a kiegészítő családi pótlékot saját jogán kell folyósítani.

(8) A 19. §-ban meghatározott feltételek fennállása esetén emelt összegű kiegészítő családi pótlék illeti meg azt az adóköteles jövedelemmel nem rendelkező, tartásra köteles nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, valamint időskorúak járadékában részesülő hozzátartozót, akit a gyámhivatal a gyermek gyámjával rendelt. Az emelt összegű kiegészítő családi pótlék összegét a mindenkori központi költségvetési törvény határozza meg.”

13. § A Gyvt. 21. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családjukat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások — különösen a szociális válsághelyzetben levő várandós anya gyermekének megtartása, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség vagy iskoláztatás — miatt anyagi segítségre szorulnak.”

14. § A Gyvt. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. § (1) A gyermektartásdíj megelőlegezésének akkor van helye, ha

a) a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította vagy van olyan külföldi bíróság, vagy más hatóság által hozott jogerős határozat, amelyet a Magyarországon élő gyermek javára nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján kell végrehajtani, és

b) a gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen, továbbá

c) a gyermeket gondozó szülő vagy más törvényes képviselő nem képes a gyermek részére a szükséges tartást nyújtani,

feltéve, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi átlagjövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét.

(2) Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a 131. § (2) bekezdését kell alkalmazni.

(3) A gyámhivatal a gyermektartásdíj behajthatatlanságát a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személy rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett eredménytelen végrehajtást követően állapítja meg. Az eredménytelen végrehajtást, illetve a végrehajtás szünetelését kimondó foglalási jegyzőkönyv hat hónappal régebbi nem lehet.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott összeg számításánál a kérelem benyújtása időpontjában közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként kell figyelembe venni a 19. § (4) bekezdésében meghatározott személyeket.

(5) Nincs helye a gyermektartásdíj megelőlegezésének, ha a kötelezett

a) lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján nem érvényesíthető, vagy

b) külföldi tartózkodási helye ismeretlen, vagy

c) sorkatonai szolgálatának idejét tölti, vagy

d) a jogosulttal közös háztartásban él, vagy

e) rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett végrehajtás három éven át nem járt eredménnyel.

(6) Nincs helye továbbá a gyermektartásdíj megelőlegezésének

a) részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajthatóság esetén, ha ennek mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének ötven százalékát meghaladja, vagy

b) lejárt gyermektartásdíj esetén.

(7) A feltételek fennállása esetén a gyermektartásdíj megelőlegezése a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, illetve a már megállapított gyermektartásdíj továbbfolyósítható addig az időpontig, ameddig a közép-fokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat, de legfeljebb huszadik évének betöltéséig.”

15. § (1) A Gyvt. 24. §-ának (1)—(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a gyermektartásdíj megelőlegezését jogerősen megállapítják, az a kérelem benyújtásától esedékes. A folyósítás időtartama a kérelem benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. Indokolt esetben a megelőlegezés folyósítása — egy alkalommal — legfeljebb további három évre ismételt elrendelhető.

(2) A jogosultság megállapítása és megszüntetése esetén a megelőlegezendő összeg folyósítására a 20. § (3)—(4) bekezdésében foglaltak az irányadók.

(3) A gyámhivatal hivatalból vagy a külön jogszabályban meghatározott szervek és személyek értesítése alapján a gyermektartásdíj folyósítását — legfeljebb hat hónapra — felfüggeszti, ha

a) a kérelmezőnek a 22. § (1) bekezdésében meghatározott körülményeiben változás állt be,

b) a kötelezett rendszeres jövedelmére, illetve az egyéb vagyonára vezetett végrehajtás eredménnyel jár,

c) a kötelezett a kérelmező részére közvetlenül fizet tartásdíjat,

d) a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését rendelték el.”

(2) A Gyvt. 24. §-a a következő (4)—(6) bekezdéssel egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi (4) bekezdés jelölése (7) bekezdésre módosul:

„(4) A gyámhivatal a felfüggesztést követő vizsgálat eredményeképpen elrendeli a gyermektartásdíj további folyósítását vagy a megelőlegezést megszünteti.

(5) A gyámhivatal a gyermektartásdíj megelőlegezését megszünteti, ha

a) a gyermek — a gyámhivatal, illetve a bíróság végrehajtható határozata alapján — a külön élő másik szülő vagy más személy gondozásába kerül,

b) a gyermek nagykorúvá vált, és nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat nem folytat,

c) a gyermeket a gyámhivatal átmeneti vagy tartós nevelésbe vette,

d) a kötelezett meghalt.

(6) A gyámhivatalnak a gyermektartásdíj megelőlegezését felfüggesztő, illetve megszüntetését elrendelő határozata azonnal végrehajtható.”

16. § A Gyvt. 25. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„25. § (1) Az otthonderemelési támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse.

(2) Otthonderemelési támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek

a) legalább hároméves időtartamú folyamatos — gondozási helyén töltött — nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg, és

b) készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát.

(3) A készpénz vagyona a fiatal felnőtt árvaellátásából és keresményéből származó megtakarítást nem lehet beszámítani. A nevelésbe vétel időtartamába az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartamát is be kell számítani, feltéve, ha a gyermeket ideiglenesen nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban helyezték el.

(4) Akkor is jogosult a fiatal felnőtt a támogatásra, ha a három évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételére a 80. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott okból került sor.

(5) A támogatás felhasználható részben vagy egészben a fiatal felnőtt tulajdonába kerülő építési telek, életvitelszerű lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására, illetve építésére, lakhatóvá tételére, tulajdon vagy tulajdonrész szerzéssel járó felújítására vagy bővítésére, bérlakás bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérlakásának felújítására, bérleti jogviszony megvásárlására, államilag támogatott lakásprogramban való részvételre, valamint otthonderemelési elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére. Indokolt esetben az otthonderemelési támogatás felhasználható a tartósan beteg vagy fogyatékos fiatal felnőtt megfelelő ellátását biztosító, az Szt. hatálya alá tartozó bentlakásos szociális intézménybe fizetendő egyszeri hozzájárulásra is.

(6) Az otthonderemelési támogatás iránti kérelemben nyilatkozni kell a (2)—(4) bekezdésben meghatározott feltételekről, valamint arról, hogy a fiatal felnőtt az otthonderemelési támogatás felhasználása során az utógondozójával együttműködik.

(7) A gyámhivatal az otthonteremtési támogatás megállapításával egyidejűleg az utógondozás vagy utógondozói ellátás alatt nem álló fiatal felnőtt részére a lakóhely szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgálat utógondozóját rendeli ki. Az otthonteremtési támogatás céljának megvalósulásához az utógondozó a támogatásról való elszámolásig, de legfeljebb egy évig segítséget nyújt.”

17. § (1) A Gyvt. 26. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az otthonteremtési támogatás mértékét a folyamatos nevelésben eltöltött évek és a jogosult készpénz és ingatlan vagyonának együttes értéke alapján úgy kell megállapítani, hogy a vagyonnal nem rendelkező jogosult esetén érje el, a vagyonnal rendelkező jogosult esetén pedig a vagyonnal együtt érje el

a) a négy évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének negyvenszeresét,

b) a négy évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének ötvenszeresét,

c) az öt évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát.”

(2) A Gyvt. 26. §-ának (5) bekezdése a következő második mondattal egészül ki:

„A gyámhivatal ismételten jogosult a (4) bekezdésben meghatározott elidegenítési tilalmat bejegyeztetni a korábbi ingatlan felhasználásával megszerzett újabb ingatlanra, legfeljebb az előzőleg előírt elidegenítési tilalom időtartamának lejártáig.”

(3) A Gyvt. 26. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A (4)–(5) bekezdésben meghatározott elidegenítési tilalomból eredő valamennyi polgári jogi jogviszonyban a Magyar Államot a Kincstári Vagyoni Igazgatóság képviseli.”

18. § A Gyvt. 28. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A települési önkormányzat képviselő-testületének döntése alapján a kiegészítő családi pótlék és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás természetbeni ellátás formájában is adható. A védelemben vett gyermek számára a támogatást természetben kell nyújtani.”

19. § A Gyvt. 32. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„32. § (1) A személyes gondoskodást nyújtó ellátás igénybe vételét

a) a helyi önkormányzat képviselő-testületének határozata,

b) a települési önkormányzat jegyzőjének vagy a gyámhivatalnak a határozata,

c) a települési önkormányzat által fenntartott átmeneti gondozást nyújtó intézmény esetében az intézményvezető intézkedése,

d) a c) pontban foglaltakon túl a fenntartó önkormányzat rendeletében meghatározott körben az intézményvezető intézkedése,

e) a (6) bekezdésben meghatározott esetben a megállapodás alapozza meg.

(2) Ha az ellátás igénybe vételére az (1) bekezdés a) vagy b) pontja alapján kerül sor, a határozat egy példányának megküldésével értesíteni kell a működtetőt, valamint az ellátást nyújtó intézmény vezetőjét is.

(3) Állami fenntartású intézmény esetén az (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti döntésről az intézményvezető írásban értesíti a kérelmezőt, illetve törvényes képviselőjét. Ha a kérelmező, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének meghozott döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ez az irányadó abban az esetben is, ha az intézményvezető az ellátás igénybe vételéről nem intézkedik. Ilyen esetben a fenntartó határozattal dönt.

(4) Állami fenntartású intézmény esetén, ha az igénybe vételről az intézményvezető dönt, úgy az ellátás megkezdésekor a kérelmezővel, illetve törvényes képviselőjével megállapodást köt, melyet tizenöt napon belül megküld a fenntartónak. A megállapodás tartalmazza

a) az ellátás várható időtartamát,

b) a szolgáltatások formáját és módját,

c) a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat.

(5) Az intézményvezetőnek az ellátásra jogosult gyermek, illetve fiatal felnőtt azonnali elhelyezéséről kell gondoskodnia

a) az elhelyezés azonnali végrehajtását elrendelő határozat,

b) a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó indokolt kérelem alapján.

(6) Nem állami fenntartású intézmény esetén az ellátás igénybe vételéről az intézményt fenntartó, vagy az általa megbízott személy és az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője megállapodást köt. A megállapodás a (4) bekezdésben foglaltakon túl tartalmazza az ellátás kezdetének időpontját és a megszüntetésének lehetséges módját.”

20. § (1) A Gyvt. 33. §-ának (2) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

(A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet tájékoztatni kell)

„h) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviseleti fórumról.”

(2) A Gyvt. 33. §-a (3) bekezdésének a) és b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt köteles)

„a) a (2) bekezdésben meghatározott tájékoztatás megtörténtéről nyilatkozni,

b) az e törvény alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni.”

21. § (1) A Gyvt. 34. §-ának (1)—(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 33. § (2) bekezdése c) pontjában meghatározott ellátásoknál a gyermek és szülője vagy más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója közötti (a továbbiakban együtt: kapcsolattartásra jogosult) kapcsolattartás formái különösen: a folyamatos és időszakos kapcsolattartás a gyermek elvitelének jogával és visszaadásának kötelezettségével, továbbá a gyermek tartózkodási helyén történő meglátogatás, levelezés, telefonkapcsolat, ajándékozás, csomagküldés.

(2) A 33. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott ellátások során elő kell segíteni, hogy a kapcsolattartásra jogosult a gyermekkel kapcsolatot tartson fenn. A kapcsolattartásra jogosult a gyermeket a bentlakásos gyermekintézmény házirendje, illetve a nevelőszülői hálózatot működtetővel történt előzetes egyeztetés szerint látogathatja.

(3) A látogatás alkalmával biztosítani kell a kapcsolattartás kulturált és zavartalan körülményeit.”

(2) A Gyvt. 34. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás szempontjából [Csjt. 48/A. § (1) bek.] nem tekinthető rendszeres kapcsolattartásnak a levélírás, telefonhívás, illetve csomagküldés, továbbá az évenkénti egy-két látogatás. A kapcsolattartás formájának és gyakoriságának elbírálása során a gyámhivatalnak mérlegelnie kell a szülő körülményeit is.”

22. § (1) A Gyvt. 35. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az intézmény fenntartója meghatározza — a (6) bekezdésben meghatározott ellátások kivételével — az ellátásban részesülők érdekvédelmét szolgáló érdekképviseleti fórum megalakításának és működésének szabályait.”

(2) A Gyvt. 35. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A gyermekjóléti szolgálatban és a házi gyermekfelügyelet formájában biztosított napközbeni ellátásban részesülők érdekvédelmére a fenntartónak érdekképviseleti fórumot nem kell működtetnie. Panaszjoguk gyakorlására a 36. §-ban foglaltak az irányadók.”

23. § A Gyvt. a következő új 37/A. §-sal és az azt megelőző következő alcímmel egészül ki:

„Az ellátás megszüntetésének módja

37/A. § (1) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnik

a) a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam — illetve a meghosszabbított időtartam — leteltével,

b) a jogosultsági feltételek megszűnésével.

(2) Az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszűnését a jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a meg egyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

(3) Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei már nem állnak fenn.

(4) Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás megszüntetéséről, illetve az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult, illetve törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell.

(5) Ha az ellátást a 32. § (1) bekezdésének a) vagy b) pontja alapozza meg, az ellátást csak határozat szüntetheti meg.”

24. § (1) A Gyvt. 39. §-a a következő új (1) bekezdéssel egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi (1)—(4) bekezdések számozása (2)—(5) bekezdésre módosul:

„(1) A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.”

(2) A Gyvt. 39. §-ának az (1) bekezdéssel átszámozott (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében)

„c) a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése.”

(3) A Gyvt. 39. §-ának az (1) bekezdéssel átszámozott (4) bekezdés a) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében)

„a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: család gondozás) a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,”

„c) az egészségügyi és a szociális ellátás — különösen a családsegítő szolgáltatás —, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,”

25. § (1) A Gyvt. 40. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A települési önkormányzat a 39. §-ban meghatározott gyermekjóléti szolgáltatás feladatait önálló intézményként, illetve családsegítő szolgálat, vagy a 96. § (4)—(5) bekezdései szerinti egészségügyi vagy közoktatási intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységként, illetve a külön jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személy foglalkoztatásával biztosítja (a továbbiakban együtt: gyermekjóléti szolgálat).”

(2) A Gyvt. 40. §-a (2) bekezdésének felvezető mondata és d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő i)—k) pontokkal egészül ki:

„(2) A gyermekjóléti szolgálat — összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal — szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a 39. §-ban foglaltakon túl”

„d) szervezi a — legalább három helyettes szülőt foglalkoztató — helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,”

„i) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,

j) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,

k) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.”

(3) A Gyvt. 40. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a § a következő új (4) és (5) bekezdésekkel egészül ki:

„(3) Gyermekjóléti központnak minősül az az önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működő gyermekjóléti szolgálat, amely az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt. Így

- a) utcai és lakótelepi szociális munkát,
- b) kapcsolattartási ügyeletet,
- c) kórházi szociális munkát,
- d) készenléti szolgálatot

biztosít.

(4) Az (1)—(3) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentes.

(5) Gyermekjóléti szolgálatot, gyermekjóléti központot egyházi és más nem állami fenntartó is működtethet.”

26. § A Gyvt. 41. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a § a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető — a gyermekek életkorának megfelelően — különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban vagy napközis táborban, valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kt.) hatálya alá tartozó óvodában, iskolai napköziben.

(4) A gyermekek napközbeni ellátásának minősül az iskolai napközis ellátásban nem részesülő, különösen a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett tíz év feletti gyermekek számára nyújtott nappali felügyelet, foglalkoztatás — sport- és egyéb klubfoglalkozás, illetve játszótér, játszótár, játszóház keretében — és az étkeztetés biztosítása is, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges — a külön jogszabályban meghatározott — személyi és tárgyi feltételekkel.”

27. § A Gyvt. 42. §-a (2) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A bölcsődei ellátás keretében a Kt. szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.”

28. § A Gyvt. 43. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Családi napköziben ellátást az a nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki

a) személyisége és — a külön jogszabályban meghatározott — körülményei alapján alkalmas a gyermek napközbeni ellátására, és

b) a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett, feltéve, hogy nem áll fenn vele szemben a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizárók.”

29. § A Gyvt. 44. §-a a következő új (3)—(5) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A házi gyermekfelügyelet során a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozást, felügyeletet kell biztosítani.

(4) Házi gyermekfelügyeletet az a személy biztosíthat, aki megfelel a 43. § (3) bekezdésében foglaltaknak.

(5) A házi gyermekfelügyelet keretében segítséget kell nyújtani az iskolai tanulmányok folytatásához, amennyiben a gyermek tanulmányait a Kt. rendelkezései szerint fogyatékosága vagy súlyos betegsége miatt magántanulóként folytatja.”

30. § (1) A Gyvt. 45. §-ának (5) bekezdése a következő második mondatral egészül ki:

„A gyermek átmeneti gondozása megkezdésekor — ha az előreláthatólag harminc napnál hosszabb lesz — el kell készíteni a gyermekre vonatkozó egyéni gondozási nevelési tervet.”

(2) A Gyvt. 45. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő hónapig tart.”

31. § A Gyvt. 46. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„46. § (1) A gyermek átmeneti gondozása keretében ideiglenes jelleggel, állapotának megfelelő ellátást és éjszakai bentlakást (a továbbiakban: ideiglenes gondozást) kell biztosítani az olyan gyermek számára, aki lakóhelyéről önkényesen eltávozott, így ellátás és felügyelet nélkül maradt.

(2) Az ideiglenes gondozás során fel kell tární a gyermek felügyelet nélkül maradását előidéző okokat, és egyidejűleg haladéktalanul értesíteni kell a gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, illetve a gyermekjóléti szolgálatot a további átmeneti gondozás vagy más gyámhatósági intézkedés megtétele céljából.

(3) A gyermek (2) bekezdésben meghatározott további átmeneti gondozásához minden esetben be kell szerezni a szülő vagy más törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát.

(4) A gyámhivaltat értesíteni kell a szükséges hatósági intézkedések megtétele céljából, ha

a) a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermekéről az ideiglenes gondozásról való értesítést követő három napon belül nem gondoskodik,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő gyermeke átmeneti gondozásához nem járul hozzá, illetve azt nem kéri,

c) a gyermek visszakerülése a szülőjéhez ellentétes a gyermek érdekeivel.”

32. § (1) A Gyvt. 47. §-a (3) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ha az átmeneti gondozás időtartama eltelt, azonban a gyermek családi környezetébe nem térhet vissza)

„a) az elhelyezés — a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével — hat hónappal, szükség esetén a tanítási év végéig meghosszabbítható, vagy”

(2) A Gyvt. 47. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A gyámhivaltat értesíteni kell a szükséges intézkedések megtétele érdekében az átmeneti gondozás időtartamának eltelte előtt is, ha

a) nyilvánvalóvá válik, hogy a gyermek családi környezetébe nem térhet vissza,

b) a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek átmeneti gondozását ugyanazon intézményben két éven belül másodsor is kéri.”

33. § A Gyvt. 48. §-ának (1)—(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

(2) A gyermekek átmeneti házi gondozásaként — a szülő kérelmére — a gyermek saját otthonában történő ellátását gondozó útján kell biztosítani, ha testi vagy lelki betegsége miatt a gyermek ellátása elsősorban helyettes szülőnél történő elhelyezés útján vagy bentlakásos gyermekintézményben nem oldható meg és ha ez a gondozás a gyermek érdekét szolgálja.”

34. § (1) A Gyvt. 49. §-ának (1)—(2) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A helyettes szülő a családban élő gyermek átmeneti gondozását — a működtető által készített egyéni gondozási-nevelési terv alapján — saját háztartásában biztosítja.

(2) Helyettes szülő az a huszonegyedik élet betöltött, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy lehet, aki

a) személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas a gyermek átmeneti gondozására, és vállalja, hogy a szükséges ideig a nála elhelyezendő gyermeket gondozza, neveli, feltéve, hogy vele szemben nem áll fenn a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok, és

b) a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamon eredménnyel részt vett.”

(2) A Gyvt. 49. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A helyettes szülőket a működtető

a) külön jogszabályban meghatározott szakmai követelmények figyelembevételével kiválasztja, felkéri, felkészíti, nyilvántartásba veszi, és

b) tevékenységükben folyamatos szakmai tanácsadással segíti, továbbá

c) folyamatosan ellenőrzi a nevelési díj és a külön ellátmány felhasználásában, a szakmai tevékenységük ellátásában.”

(3) A Gyvt. 49. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A helyettes szülő a gyermek ellátására az 56. § szerinti nevelési díj és külön ellátmány illeti meg.”

(4) A Gyvt. 49. §-a a következő új (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A helyettes szülő tevékenységét az e törvényben meghatározott helyettes szülői jogviszonyban végzi.”

35. § A Gyvt. 50. §-a a következő új (3)—(5) bekezdésekkel egészül ki:

„(3) A gyermekek átmeneti otthona legalább tizenkettő, de legfeljebb negyven gyermek teljes körű ellátását biztosítja.

(4) Az átmeneti lakásotthon olyan otthon, amely legfeljebb tizenkettő gyermek átmeneti gondozását biztosítja önálló lakásban, családi körülmények között.

(5) A gyermekek átmeneti otthona önálló helyettes szülőt vagy helyettes szülői hálózatot működtethet és ebben az esetben ellátja az ezzel kapcsolatos — a 49. § (4) bekezdésében meghatározott — feladatokat. Az átmeneti otthon által foglalkoztatott helyettes szülők az átmeneti otthoni férőhely felének megfelelő létszámú gyermek teljes körű ellátását biztosíthatják.”

36. § A Gyvt. 51. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a § a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A családok átmeneti otthona legalább tizenkettő, de legfeljebb negyven felnőtt és gyermek együttes ellátását biztosítja. A családok átmeneti otthona működtethető telephelyenként legfeljebb tizenkét férőhelyes lakásban vagy családi házában. A telephelyek összférőhelyszáma nem haladhatja meg a székhely szerinti intézmény összes férőhelyeinek kétszeresét.

(3) A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során

a) befogadja az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét,

b) befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyákat, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét,

c) biztosítja az ellátást igénylő gyermek átmeneti gondozását és befogadja otthontalanná vált szüleit,

d) segítséget nyújt a szülőnek gyermeke teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez,

e) biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást,

f) a szülőknél az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt,

g) közreműködik — a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve — az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében.”

37. § (1) A Gyvt. 53. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az otthont nyújtó ellátás keretében

a) különleges ellátást kell biztosítani

aa) a tartósan beteg, illetve fogyatékos,

ab) a kora miatt sajátos szükségletekkel bíró három év alatti gyermek számára;

b) speciális ellátást kell biztosítani

ba) a súlyos személyiségfejlődési zavarokkal küzdő, illetve súlyos pszichotikus vagy neurotikus tüneteket mu-

tató (a továbbiakban együtt: súlyos pszichés tüneteket mutató) gyermek,

bb) a súlyos beilleszkedési zavarokat vagy súlyos anti-szociális magatartást tanúsító gyermekkorú elkövető (a továbbiakban: súlyos disszociális tüneteket mutató) [a *ba*] és a *bb*] pont a továbbiakban együtt: súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató gyermek],

bc) az alkohol, drog és egyéb pszichoaktív szerekkel küzdő (a továbbiakban: pszichoaktív szerekkel küzdő) gyermek számára.

Az otthont nyújtó ellátás során a gyermekek helyzetét folyamatosan figyelemmel kell kísérni, illetve az e törvényben meghatározott megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye alapján évente, a három éven aluli gyermek esetében félévente felül kell vizsgálni.”

(2) A Gyvt. 53. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Otthont nyújtó ellátást biztosít

a) a nevelőszülő a működtető közreműködésével, vagy — ha ez nem lehetséges —

b) a gyermekotthon, vagy

c) az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosokat ápoló-gondozó bentlakásos intézmény, illetve fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek lakóotthona (a továbbiakban: fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthona) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat támogatásával, különösen család-gondozással, a gyermek törvényes képviselőjének ellátásával.”

38. § A Gyvt. a következő új 53/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„*Utógondozói ellátás*

53/A. § (1) A gyámhivatal által elrendelt utógondozói ellátás keretében a fiatal felnőtt számára

a) szükség esetén a 45. § (1) bekezdése szerinti teljes körű ellátást, és

b) az önálló élet megkezdéséhez szükséges személyre szóló tanácsadást, a társadalomba való beilleszkedés elősegítése érdekében segítségnyújtást (a továbbiakban: utógondozás)

kell biztosítani.

(2) Az utógondozói ellátást nevelőszülő, gyermekotthon, utógondozó otthon vagy az általuk, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat által működtetett, lakhatást nyújtó külső férőhely, különösen albérlet vagy egyéb hely (a továbbiakban: külső férőhely) biztosítja.

(3) Az utógondozói ellátást nyújtó és a fiatal felnőtt az utógondozói ellátás konkrét formájáról, módjáról és mértékéről a külön jogszabályban foglaltak szerint megállapodást köt.”

39. § (1) A Gyvt. 54. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Nevelőszülő az a huszonnegyedik életévét betöltött, cselekvőképes, büntetlen előéletű személy lehet, aki

a) a gondozásba helyezett gyermeknél legalább tizen-nyolc, legfeljebb negyvenöt évvel idősebb,

b) személyisége, egészségi állapota és körülményei alapján alkalmas a nála elhelyezett gyermek kiegyensúlyozott fejlődésének biztosítására és a családjába történő visszakерülésének támogatására, feltéve, hogy vele szemben nem áll fenn a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok, és

c) a külön jogszabályban meghatározott felkészítő tanfolyamon eredménnyel részt vett.

Az a) pontban meghatározott korhatárra, illetve a c) pontban meghatározott felkészítő tanfolyam elvégzésére vonatkozó rendelkezéstől — a külön jogszabályban foglaltak szerint — a gyermek érdekében kivételesen el lehet térni.”

(2) A Gyvt. 54. §-ának (3)—(7) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) Hivatásos nevelőszülő az a nevelőszülő, aki a külön jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelel, amely rendelkezéstől — külön jogszabályban foglaltak szerint — a gyermek érdekében kivételesen el lehet térni.

(4) Speciális hivatásos nevelőszülő az a hivatásos nevelőszülő, aki a képesítési előírásoknak megfelel, és alkalmas a nála elhelyezett súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő, speciális ellátást igénylő gyermek kiegyensúlyozott nevelésének biztosítására és családjába történő visszakерülésének elősegítésére.

(5) A nevelőszülő — saját gyermekeit is beszámítva — legfeljebb öt gyermek és fiatal felnőtt együttes ellátását biztosíthatja.

(6) A hivatásos nevelőszülő — saját gyermekeit is beszámítva — legalább három, legfeljebb nyolc gyermek és fiatal felnőtt együttes ellátását biztosíthatja.

(7) A speciális hivatásos nevelőszülő — saját gyermekeit is beszámítva — legfeljebb öt gyermek és fiatal felnőtt együttes ellátását biztosíthatja.”

(3) A Gyvt. 54. §-a a következő új (8) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (8)—(9) bekezdés jelölése (9)—(10) bekezdésre módosul:

„(8) Ha mindkét házastárs, illetve élettárs nevelőszülői feladatot lát el, a közös háztartásukban elhelyezendő gyermekek száma akkor sem haladhatja meg az (5)—(7) bekezdésben meghatározott gyermeklétszámot.”

40. § (1) A Gyvt. 55. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nevelőszülő — a működtető által elkészített egyéni gondozási-nevelési terv alapján — a saját háztartásában nyújt teljes körű ellátást az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermeknek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttnek.

Ennek érdekében különösen

a) elősegíti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, személyisége kibontakozását,

b) elősegíti — a működtető támogatásával — a gyermek vér szerinti családjába való visszakерülését és ennek érdekében együttműködik a családdal, vagy ha ez nem lehetséges, illetve ez nem áll a gyermek érdekében, örökbefogadó családnál történő elhelyezését,

c) elősegíti a gyermek vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad megválasztását, kinyilvánítását, gyakorlását, hit- és vallásoktatásban való részvételét,

d) felkészíti a gyermeket az önálló életvezetésre, alapvető személyes ügyeinek intézésére,

e) segítséget nyújt a fiatal felnőtt önálló életvezetéséhez, társadalmi beilleszkedéséhez, hozzátartozóival való kapcsolattartásához.”

(2) A Gyvt. 55. §-ának (4)—(5) bekezdései helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a § a következő új (6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A nevelőszülő az alapfeladatok ellátásán túl a működtető hozzájárulásával

a) elláthatja a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekek különleges gondozását, nevelését, illetve a súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő gyermekek speciális gondozását, nevelését,

b) részt vállalhat az egyéni elhelyezési tervben foglaltak szerint a vér szerinti család komplex gondozásában,

c) elláthatja a helyettes szülői feladatokat feltéve, hogy személyében, valamint körülményeiben alkalmas e feladatok végzésére és a működtető biztosítja számára a speciális szakmai támogatást.

(5) A működtető a nevelőszülő

a) külön jogszabályban meghatározott követelmények figyelembevételével kiválasztja, felkészíti, nyilvántartásba veszi, és

b) szakmai tanácsadással, családgondozással és utógondozással segíti, továbbá

c) folyamatosan segíti és ellenőrzi a nevelési díj és az ellátmány felhasználásában, a szakmai tevékenysége ellátásában,

d) gyámi tanácsadással segíti gyámi feladatainak ellátásában.

(6) A nevelőszülő tevékenységét e törvényben meghatározott nevelőszülői jogviszonyban végzi — legalább öt nevelőszülő foglalkoztató — nevelőszülői hálózat keretében. A nevelőszülői hálózat nevelési alaplokumentuma a nevelőszülők és a nevelőszülői tanácsadók által elfogadott, a nevelőszülői hálózatban folyó nevelés célját, alapelvét és módszereit tartalmazó szakmai program.”

41. § A Gyvt. 56. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A nevelési díj az öregségi nyugdíj legkisebb összegének

a) százötven százaléka, ha a nevelt gyermek a 82. § (1) bekezdésében meghatározott megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság által készített szakvéle-

mény szerint súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutat, illetve pszichoaktív szerekkel küzd,

b) száznegyven százaléka, ha a nevelt gyermek tartósan beteg, illetőleg fogyatékos.”

42. § A Gyvt. 57. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„57. § (1) A gyermekotthon

a) otthont nyújtó ellátást biztosít az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermek számára,

b) utógondozói ellátást biztosít a fiatal felnőtt számára,

c) szükség esetén külső férőhelyeket működtet.

(2) A gyermekotthon befogadja

a) az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekét,

b) a 46. § szerint ellátást igénylő gyermeket legfeljebb három napra, és a gyermek helyzetének rendezése érdekében kezdeményezi a szükséges intézkedéseket,

c) a tartós betegsége, illetve fogyatékosága miatt ellátást igénylő, első életévét be nem töltött gyermeket,

d) az otthont nyújtó ellátás keretében — ideiglenes jelleggel — azon átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermeket, aki gondozási helyéről önkényesen eltávozott és kezdeményezi a szükséges intézkedéseket.

(3) A gyermekotthon az (1) és (2) bekezdésben foglaltak érdekében

a) gondoskodik az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermek felvételéről, és erről tájékoztatja a gyámhivatalt, a gyermekjóléti szolgálatot és a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot,

b) gondoskodik az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt, valamint az átmeneti gondozásban részesülő gyermekének felvételéről, és erről értesíti a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot,

c) biztosítja az otthont nyújtó ellátást, a gyámhivatal által jóváhagyott egyéni elhelyezési terv, valamint az általa elkészített egyéni gondozási-nevelési terv szerint,

d) biztosítja továbbá a gyámhivatal határozata alapján a gyámi feladatok ellátását és az otthont nyújtó ellátás rendszeres felülvizsgálatának előkészítését, és ennek megfelelően

da) elősegíti a gyermek és családja kapcsolattartását, a gyermek családjába történő visszatérését, ennek érdekében együttműködik a családdal, a gyermekjóléti szolgálattal, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal, valamint a gyámhivatallal,

db) rendszeresen tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek és a szülő kapcsolattartásáról a gyermek örökbefogadhatóságának nyilvánítása érdekében,

dc) elősegíti a gyermek vallási vagy lelkiismereti meggyőződésének szabad megválasztását, kinyilvánítását, gyakorlását, hit- és vallásoktatásban való részvételét,

dd) felkészíti a gyermeket a családi életre és az önálló életvezetésre,

de) elősegíti, hogy a gyermek iskolai tanulmányai sikeres befejezésével, szakképzettség megszerzésével, illetve előtakarékossággal készüljön az önálló életre,

df) utógondozást biztosít a volt átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermekeknek, illetve az utógondozói ellátásban részesült fiatal felnőttnek.

(4) A gyermekotthon nevelőszülői hálózatot működtethet. Nevelőszülői hálózat működtetése esetén ellátja az 55. § (5) bekezdésében meghatározott feladatokat. A gyermekotthon által foglalkoztatott nevelőszülők a gyermekotthoni férőhelyszámnak megfelelő létszámú gyermek teljes körű ellátását, illetve fiatal felnőtt utógondozói ellátását biztosíthatják.

(5) A gyermekotthon a területi szükségletekhez, valamint a külön jogszabályban meghatározott szakmai szabályokhoz igazodóan alakítja ki szervezetét, nevelési-gondozási rendszerét, a nevelés célját, alapelveit és módszereit tartalmazó szakmai programját.

(6) A gyermekotthon alaptevékenységével összhangban — a fenntartó egyetértésével — szolgáltatást végezhet a lakosság számára, így különösen biztosíthatja a gyermekek vagy várandós anyák átmeneti gondozását, azonban a gyermekotthon szolgáltatása nem veszélyeztetheti az (1)—(3) bekezdésben meghatározott alapfeladatainak ellátását.”

43. § A Gyvt. 58. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„58. § (1) A speciális gyermekotthon vagy a gyermekotthon speciális csoportja az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő gyermekeknek nyújt gondoskodást, szocializációt és reszocializációt, valamint rehabilitációt és rehabilitációt.

(2) A speciális gyermekotthonban vagy a gyermekotthon speciális csoportjában a gyermek teljes körű ellátásának időtartama csak kivételesen indokolt esetben haladhatja meg a két évet.

(3) A speciális gyermekotthon a szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén bentlakásos ellátás keretében végezheti a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság felkérésére a gyermek személyiségvizsgálatát.

(4) A tartósan beteg, illetve fogyatékos, valamint kora miatt különleges ellátást igénylő gyermek gondozását, ellátását, rehabilitációját és rehabilitációját — a Kt. szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján — az erre a célra létrehozott különleges gyermekotthon vagy az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermek teljes körű ellátását nyújtó gyermekotthon vagy gyermekotthoni csoport biztosítja, feltéve, ha állapota nem indokolja az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában való elhelyezését, vagy az elhelyezés férőhely hiányában nem lehetséges.”

44. § (1) A Gyvt. 59. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A tartósan beteg, illetőleg fogyatékos, valamint kora miatt különleges ellátást igénylő gyermek, illetve a súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő gyermek speciális ellátását, gondozását, rehabilitációját és rehabilitációját biztosító gyermekotthonok eltérő csoportlétszámát külön jogszabály határozza meg.”

(2) A Gyvt. 59. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a speciális gyermekotthon kizárólag speciális szükségletű gyermek vizsgálatát végzi bentlakásos ellátás formájában, a gyermekotthon vizsgálóotthonként is működhet.”

45. § A Gyvt. 60. §-ának felvezető mondata, valamint a b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„A területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás (a továbbiakban: gyermekvédelmi szakszolgáltatás) feladata az átmeneti és tartós nevelésbe vétel iránti eljárás során, valamint az ideiglenes hatályú elhelyezést követően a gyermek gondozási helye meghatározása érdekében”

„b) a gyermek egyéni elhelyezési tervének elkészítéséről való gondoskodás a gyámhivatal megkeresésére,

c) az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket is befogadó önkormányzat által működtetett, illetve fenntartott nevelőszülő és gyermekotthon kijelölése.”

46. § A Gyvt. 61. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„61. § A gyermekvédelmi szakszolgáltatás nevelőszülői hálózatot működtet, és ellátja az ezzel kapcsolatos — az 55. § (5) bekezdésében meghatározott — feladatokat.”

47. § A Gyvt. 62. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás feladata a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által vezetett országos örökbefogadási nyilvántartás — külön jogszabály szerinti — rendszeres tájékoztatása az (1) bekezdés a) és c) pontja alapján vezetett adatokról.”

48. § A Gyvt. 66. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„66. § (1) A megyei, fővárosi önkormányzat a gyermekvédelmi szakszolgáltatás

a) 60. § a) pontjában meghatározott feladatait a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság útján,

b) a) pontban nem említett feladatait, gyermekvédő intézet vagy más szakszolgáltatást nyújtó intézmény (a továbbiakban együtt: területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás) működtetésével biztosítja.

(2) A megyei, fővárosi önkormányzat a 63. §-ban meghatározott feladatokat

a) az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában elhelyezett gyermek, továbbá

b) az általa működtetett nevelőszülői hálózatban, illetve fenntartott gyermekotthonban elhelyezett gyermek gyámja, gondozója, illetve az általa foglalkoztatott hivatásos gyám tekintetében látja el.

(3) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat szolgáltatási, szervezési, tanácsadói és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a 60—65. §-okban foglaltakon túl

a) eseti gondnoki, vagyonkezelő gondnoki, hivatásos gyámi hálózatot működtet,

b) a megyei, fővárosi és megyei jogú városi önkormányzat döntése alapján a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezését biztosító otthont működtet,

c) működteti az utógondozói ellátást igénylő fiatal felnőttek lakhatását biztosító külső férőhelyeket,

d) a megyei, fővárosi és megyei jogú városi önkormányzat vagy más fenntartó felkérésére javaslatot tesz az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását biztosító nevelőszülőre, gyermekotthonra,

e) ügyeleti szolgálatot működtet.”

49. § A Gyvt. Második Része a következő 66/A—66/P. §-okkal és az azokat megelőző címmel, alcímmel egészül ki:

„A nevelőszülői, a hivatásos nevelőszülői és a helyettes szülői jogviszony

A nevelőszülői jogviszony

66/A. § (1) A nevelőszülői jogviszony a működtető és a nevelőszülő között, jogokat és kötelezettségeket tartalmazó, írásba foglalt megállapodás alapján létrejövő jogviszony.

(2) A nevelőszülői jogviszony határozatlan időre jön létre. Kivételesen — helyettesítés vagy egyéb méltányolható ok esetén — a jogviszony határozott időre is létesíthető.

(3) A nevelőszülői jogviszonyból származó jogok és kötelezettségek a feleket attól az időponttól illetik meg, illetőleg terhelik, amelytől a gyermek, a fiatal felnőtt ténylegesen a nevelőszülő gondozásába került.

(4) Házasságban, illetve élettársi kapcsolatban élő személy nevelőszülőként csak akkor foglalkoztatható, ha a nevelőszülői tevékenységéhez házastársa, illetve élettársa hozzájárul.

66/B. § (1) A nevelőszülői jogviszony fennállása alatt a nevelőszülő együttműködik a működtetővel, a gyámi tanácsadóval, az ellátási és gyámi tevékenységét ellenőrző gyámhivatallal és — ha a gyámságot nem ő látja el — a hivatásos gyámmal.

(2) A nevelőszülő az együttműködés keretében köteles haladéktalanul tájékoztatni a működtetőt, ha feladatainak ellátásában tartósan akadályoztatva van, vagy életkörülményeiben jelentős változás várható.

66/C. § (1) A működtető a székhelyén, illetve illetékeségi területén kívül élő nevelőszülővel is létesíthet nevelőszülői jogviszonyt, feltéve, hogy a gyermek nevelését, gondozását, a nevelőszülői család életkörülményeit rend-

szeresen figyelemmel tudja kísérni, valamint az 55. § (5) bekezdés szerinti feladatokat el tudja látni.

(2) A nevelőszülőnél elhelyezhető gyermekek és fiatal felnőttek számát a működtető a nevelőszülővel egyetértésben állapítja meg. Ennek során tekintettel kell lenni a gyermekek és a fiatal felnőttek életkorára, egészségi állapotára, fejlettségére vagy egyéb különleges nevelést indokoló szempontra, továbbá a nevelőszülő személyiségére és életkörülményeire.

66/D. § (1) A működtető és a nevelőszülő a megállapodást csak közös megegyezéssel módosíthatja. A módosítást mindkét fél kezdeményezheti.

(2) A megállapodás módosítása különösen indokolt a gyermekek és fiatal felnőttek létszámának megváltozása esetén.

(3) A megállapodás módosítására a megkötésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

66/E. § (1) A nevelőszülői jogviszony megszűnik

- a) a nevelőszülő halálával,
- b) a működtető jogutód nélküli megszűnésével,
- c) a határozott idő lejártával,

d) ha a nevelőszülő gondozásából valamennyi gyermek, fiatal felnőtt kikerült, és a gyámhivatal az ezt követő hat hónapon belül újabb gyermeket, illetve fiatal felnőttet nem helyezett el a gondozásában.

(2) A nevelőszülői jogviszony megszüntethető

- a) a felek közös megegyezésével,
- b) felmondással.

(3) A működtető köteles felmondani a nevelőszülői jogviszonyt, ha

- a) a nevelőszülő külföldre kivándorol,
- b) a nevelőszülő a bíróság jogerős ítélettel cselekvőképességét korlátozó vagy kizáró gondnokság alá helyezte,
- c) a nevelőszülővel szemben a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok következik be,
- d) a bíróság a nevelőszülő szülői felügyeleti jogát jogerős ítéletével megszüntette,
- e) a nevelőszülő a (7) bekezdésben foglaltakat megvalósítja.

(4) A gyámi feladatokat is ellátó nevelőszülő esetében az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott hat hónapos időtartam a gyámi tisztség megszűnésének napját követően kezdődik.

(5) Ha a működtető vagy a nevelőszülő a nevelőszülői jogviszony megszüntetését a (2) bekezdés a) pontja alapján kezdeményezi, erről a gyámhivatalt értesíteni kell. Ilyen esetben a megállapodás csak a kezdeményezéstől számított hatvan nap elteltével mondható fel.

(6) A gyámi feladatokat is ellátó nevelőszülő esetében a nevelőszülői jogviszony megszüntetésének csak a nevelőszülő gyámi tisztségéből felmentő, azonnali hatállyal felfüggesztő, illetve elmozdító jogerős gyámhivatali határozat alapján van helye. Ebben az esetben az (5) bekezdésben előírt határidőt figyelmen kívül kell hagyni.

(7) Ha a nevelőszülő a gyermek nevelése, ellátása során meg nem engedett nevelési módszereket alkalmaz, vagy ha

a gyermeket bántalmazza, élelmezését megvonja, illetve a gyermek gondozását, nevelését súlyosan elhanyagolja, a vér szerinti családjával való kapcsolattartását nem biztosítja, továbbá a gyermek ellátásához biztosított juttatásokat nem a gyermek szükségleteire fordítja, a működtető megkeresi a gyámhivatalt a gyermek új gondozási helyének kijelölése érdekében.

(8) Ha a (7) bekezdésben foglaltakról a gyámhivatal nem a működtetőtől értesül, a gyermek új gondozási helyének kijelölésével egyidejűleg — az (1) bekezdés d) pontjában foglalt eset kivételével — a megállapodás felmondását, illetve a szükséges fegyelmi intézkedés megtételét kezdeményezi a működtetőnél.

(9) A felmondással a nevelőszülői jogviszony azonnali hatállyal megszűnik.

(10) A nevelőszülői jogviszony megszüntetésére irányuló megállapodást, illetve nyilatkozatokat írásba kell foglalni.

(11) A nevelőszülő — a működtető hozzájárulásával — helyettes szülői feladatokat is elláthat. Ilyen esetben reá nézve a 66/O—66/P. §-okat kell megfelelően alkalmazni.

A nevelőszülő díjazása

66/F. § (1) A nevelőszülőt tevékenységéért — a nevelőszülői jogviszony létrehozására irányuló megállapodásban meghatározott — díjazás illeti meg (a továbbiakban: nevelőszülői díj).

(2) A nevelőszülői díj legalacsonyabb összegét a mindenkori éves költségvetési törvény határozza meg.

(3) A nevelőszülői díj mértékének megállapításánál figyelembe kell venni

- a) a nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek és fiatal felnőttek számát és életkorát;
- b) az 55. § (4) bekezdésében meghatározott többlet-feladatok ellátását;
- c) a külön jogszabályban meghatározott nevelőszülői szakképesítés megszerzését;
- d) azt, ha a nevelőszülő ideiglenes gondozási feladatok ellátását is vállalta és arra kijelölték;
- e) azt, ha a gyermek vagy a fiatal felnőtt kollégiumi vagy diákotthoni elhelyezés, katonai szolgálat, előzetes letartóztatás, javítóintézeti nevelés vagy szabadságvesztés miatt a nevelőszülő háztartásán kívül tartózkodik.

A hivatásos nevelőszülői jogviszony

66/G. § (1) A hivatásos nevelőszülői jogviszony a működtető és a hivatásos nevelőszülő, illetve a speciális hivatásos nevelőszülő (a továbbiakban együtt: hivatásos nevelőszülő) között, jogokat és kötelezettségeket tartalmazó, írásba foglalt megállapodás alapján létrejövő foglalkoztatási jogviszony.

(2) A hivatásos nevelőszülőre a 66/A. § (2) bekezdését, a 66/B. § (2) bekezdését, továbbá a 66/E. §-át, a 66/F. § (3) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

66/H. § (1) Ha a hivatásos nevelőszülői jogviszony a működtető jogutód nélküli megszűnésével vagy — 66/E. § (3) bekezdésének e) pontjában és (6)—(8) bekezdéseiben meghatározott eseteket kivéve — a működtető részéről

történő felmondással szűnik meg, a hivatásos nevelőszülőt végkielégítés illeti meg.

(2) A (1) bekezdéstől eltérően nem jár végkielégítés a hivatásos nevelőszülőnek, ha — a hivatásos nevelőszülői jogviszonya megszűnése időpontjában — öregségi nyugdíjra jogosult vagy saját jogú nyugellátásban részesül.

(3) A végkielégítésre való jogosultság feltétele, hogy a működtetőnél a hivatásos nevelőszülői jogviszonya (4) bekezdésben meghatározott időtartamban fennálljon.

(4) A végkielégítés mértéke

a) legalább három év hivatásos nevelőszülői jogviszony esetén: egyhavi,

b) legalább öt év hivatásos nevelőszülői jogviszony esetén: kéthavi,

c) legalább tíz év hivatásos nevelőszülői jogviszony esetén: háromhavi,

d) legalább tizenöt év hivatásos nevelőszülői jogviszony esetén: négyhavi,

e) legalább húsz év hivatásos nevelőszülői jogviszony esetén: öthavi,

f) legalább huszonöt év hivatásos nevelőszülői jogviszony esetén: hathavi

hivatásos nevelőszülői díjnak megfelelő összeg.

(5) A végkielégítés mértéke háromhavi hivatásos nevelőszülői díjnak megfelelő összeggel emelkedik, ha a hivatásos nevelőszülői jogviszonya (2) bekezdésben meghatározott módon az öregségi nyugdíjjogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnik meg.

66/I. § (1) A hivatásos nevelőszülő feladatainak és idejének beosztását — a gyermeknevelés követelményeinek megfelelően — maga határozza meg.

(2) A hivatásos nevelőszülőt évi huszonnyolc nap szabadság illeti meg.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott szabadság a hivatásos nevelőszülő

- a) huszonötödik életévétől huszonkilenc,
- b) huszonnyolcadik életévétől harminc,
- c) harmincegyedik életévétől harmincegy,
- d) harmincharmadik életévétől harminckettő,
- e) harmincötödik életévétől harminchárom,
- f) harminchetedik életévétől harmincnégy,
- g) harminckilencedik életévétől harmincöt,
- h) negyvenegyedik életévétől harminchat,
- i) negyvenharmadik életévétől harminchat,
- j) negyvenötödik életévétől harmincnyolc

napra emelkedik.

(4) A hosszabb tartamú szabadság abban az évben illeti meg először a hivatásos nevelőszülőt, amelyben a (3) bekezdésben meghatározott életkort betölti.

(5) A szabadság időtartamára a teljes hivatásos nevelőszülői díj jár.

(6) A szabadság kiadására és pénzbeli megváltására a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

66/J. § (1) A hivatásos nevelőszülőt — amennyiben gyermeknevelési feladatait betegsége miatt nem tudja ellátni — betegszabadság illeti meg.

(2) A betegszabadság időtartama naptári évenként huszonegy nap, amelyre a hivatásos nevelőszülő részére díjazásának 80 százaléka jár. A hivatásos nevelőszülő betegszabadságára egyebekben az Mt. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

66/K. § (1) A hivatásos nevelőszülő szabadsága, betegsége vagy egyéb akadályoztatása esetén a gyermek — lehetőség szerint megszokott környezetében való — teljes körű ellátásáról a működtető gyermekgondozó alkalmazásával vagy megbízásával gondoskodik.

(2) Ha a hivatásos nevelőszülő legalább öt gyermek teljes körű ellátását biztosítja, a működtetőnek gyermekgondozó alkalmazásával vagy megbízásával kell gondoskodnia a nevelőszülő segítségéről.

(3) A gyermekgondozó személyére a hivatásos nevelőszülő tesz javaslatot. Gyermekgondozóként elsősorban a nevelőszülő házastársa vagy egyenesági rokona foglalkoztatható.

A hivatásos nevelőszülő díjazása

66/L. § (1) A hivatásos nevelőszülőt — a hivatásos nevelőszülői jogviszony létrehozására irányuló megállapodásban meghatározott — díjazás illeti meg, amelynek legkisebb mértékét a mindenkor évi költségvetési törvény határozza meg.

(2) A hivatásos nevelőszülői díj mértékének megállapításánál — a 66/F. § (3) bekezdésében foglalt körülményeken kívül — figyelembe vehető a hivatásos nevelőszülő által nevelőszülői jogviszonyban, hivatásos nevelőszülői jogviszonyban, helyettes szülői jogviszonyban, valamint e törvény hatálybalépése előtt nevelőszülőként vagy hivatásos nevelőszülőként munka- vagy közalkalmazotti jogviszonyban eltöltött időtartam.

(3) A hivatásos nevelőszülői díj kifizetésére és az abból való levonásra az Mt. rendelkezései irányadóak azzal, hogy e szabályok alkalmazásánál munkabéren a hivatásos nevelőszülő díjazását kell érteni.

66/M. § (1) A hivatásos nevelőszülő tizenharmadik havi díjra jogosult, ha a tárgyévben tizenkét hónap hivatásos nevelőszülői jogviszonnyal rendelkezik. A tizenharmadik havi díj a hivatásos nevelőszülőt időarányosan illeti meg, ha a tárgyévben legalább hathavi hivatásos nevelőszülői jogviszonnyal rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a hivatásos nevelőszülő nem jogosult tizenharmadik havi díjra, ha gyermeknevelési feladatait — szabadsága, betegsége vagy egyéb akadályoztatása miatt — a tárgyévben hat hónapnál hosszabb ideig nem látta el.

(3) A tizenharmadik havi díj mértéke a tárgyév december havi hivatásos nevelőszülői díj összegével egyezik meg.

(4) A huszonöt, harminc-, illetve negyvenévi hivatásos nevelőszülői jogviszonnyal rendelkező hivatásos nevelőszülőnek jubileumi jutalom jár.

(5) A jubileumi jutalom

a) huszonöt év hivatásos nevelőszülői jogviszony esetén: kéthavi,

b) harminc év hivatásos nevelőszülői jogviszony esetén: háromhavi,

c) negyven év hivatásos nevelőszülői jogviszony esetén: öthavi

hivatásos nevelőszülői díjnak megfelelő összeg.

66/N. § (1) A hivatásos nevelőszülő a hivatásos nevelőszülői jogviszonyából eredő kötelezettségeinek vétkes megszegésével okozott kárért az Mt.-nek a munkavállaló kártérítési felelősségére vonatkozó szabályai szerint tartozik kártérítési felelősséggel.

(2) A működtető kártérítési felelősségére az Mt.-nek a munkáltató kártérítési felelősségére vonatkozó szabályai az irányadóak.

(3) A hivatásos nevelőszülő és a működtető között a hivatásos nevelőszülői jogviszonyból származó jogokkal és kötelezettségekkel összefüggésben keletkezett jogvitában a munkaügyi bíróság jár el.

A helyettes szülői jogviszony

66/O. § (1) A helyettes szülői jogviszony — a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével — a működtető és a helyettes szülő között, a gyermek(ek) átmeneti gondozása-nevelése céljából, jogokat és kötelezettségeket tartalmazó, írásba foglalt megállapodás alapján létrejövő jogviszony.

(2) A helyettes szülő jogviszonyára a 66/A. § (2)—(3) bekezdését, a 66/B. §-át, a 66/D. §-át, a 66/E. § (1) bekezdésének a)—c) pontjait, (2)—(3), (5) és (9)—(10) bekezdéseit kell megfelelően alkalmazni.

66/P. § (1) A helyettes szülő gondozási, nevelési feladatának ellátásáért a helyettes szülői jogviszony létrehozására irányuló megállapodásban meghatározott, a nevelőszülővel azonos mértékű díjazásra jogosult (a továbbiakban: helyettes szülői díj).

(2) A helyettes szülői jogviszony fennállása alatt a helyettes szülő együttműködik a működtetővel, a települési önkormányzat jegyzőjével, a gyermekjóléti szolgálattal, a gyermek törvényes képviselőjével, továbbá a helyettes szülő tevékenységét ellenőrző gyámhivatallal.

(3) A helyettes szülői díj megállapításánál és folyósításánál a 66/F. § (3) bekezdésében foglaltakra kell figyelemmel lenni.

(4) A helyettes szülő — a működtető hozzájárulásával — nevelőszülői feladatot vagy a gyermekek napközbeni ellátását biztosító feladatokat is végezhet. Ilyen esetben reá nézve a 66/A—66/F. §-okat, illetve a 43. §-ban meghatározottakat megfelelően alkalmazni kell.’’

50. § A Gyvt. 68. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„68. § (1) Ha a szülő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető,

hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

(2) A települési önkormányzat jegyzője — a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével — védelembe veheti továbbá

a) a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataikorút,

b) a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket,

c) a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataikorút.

(3) A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a települési önkormányzat jegyzője a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeli ki, és szükség esetén

a) kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását, illetve a Kt. hatálya alá tartozó iskolaotthonos nevelést-oktatást, illetve kollégiumi ellátást,

b) kötelezi a szülőt, hogy gyermekével keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet,

c) kötelezi a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat,

d) kezdeményezi a háziorvosnál — súlyos veszélyeztettség esetén bármely orvosnál — a betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát,

e) intézkedik — az illetékes szervek bevonásával — a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről,

f) magatartási szabályokat állapít meg a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében,

g) figyelmezteti a szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, és felszólítja annak megváltoztatására.

(4) A kirendelt családgondozó a védelembe vételt elrendelő határozat jogerőre emelkedésétől számított tizenöt napon belül a gyermekre, illetve a (2) bekezdés szerinti fiataikorúra vonatkozóan egyéni gondozási-nevelési tervet készít, melyhez szükség szerint a 132. § (1) bekezdésében meghatározott szerveket vagy személyeket kereshet meg.

(5) A települési önkormányzat jegyzője — kérelemre bármikor, hivatalból évente — felülvizsgálja a védelembe vétel indokoltságát. Ha a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, a gyermek érdekében a gyermekvédelmi gondoskodás más módját kell választani. Erre a jogkövetkezményre a szülőt figyelmeztetni kell.

(6) A védelembe vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát.’’

51. § A Gyvt. 69. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„69. § (1) A védelembé vételt meg kell szüntetni, ha

a) a gyermek családban történő nevelkedése védelembé vétel nélkül is biztosítható,

b) a gyermekvédelmi gondoskodás más formájáról döntött a gyámhivatal,

c) a fiatakorú pártfogó felügyeletét rendelték el,

d) a fiatakorú szabadságvesztését vagy javítóintézeti nevelését tölti.

(2) A védelembé vétel — a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel — a gyermek nagykorúvá válásával szűnik meg.

(3) Ha a települési önkormányzat jegyzője a védelembé vételt a 68. § (2) bekezdés c) pontja alapján rendelte el, a védelembé vétel indokolt esetben a fiatakorú kérelmére a büntetőeljárás befejezéséig, de legfeljebb huszadik évének betöltéséig tart.”

52. § (1) A Gyvt. 72. §-a (1) bekezdésének felvezető mondata és b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal, valamint a határőrség, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket ideiglenesen”

„b) a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség — az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt — gyermekotthonban helyezi el, és erről haladéktalanul értesíti az illetékes gyámhivatalt, illetve a külföldi állampolgárságú gyermek esetében Budapest Főváros V. Kerület Gyámhivatalát.”

(2) A Gyvt. 72. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi (2)—(3) bekezdés számozása (3)—(4) bekezdésre módosul:

„(2) Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.”

53. § A Gyvt. 73. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„73. § (1) Az illetékes gyámhivatal — a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel — az ideiglenes hatályú elhelyezést követően — függetlenül attól, hogy arra mely beutaló szerv intézkedése alapján kerül sor — annak elrendelésétől számított

a) harminc napon belül megszünteti az ideiglenes hatályú elhelyezést, ha annak okai nem állnak fenn, vagy

b) harminc napon belül elrendeli a gyermek átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét, vagy

c) hatvan napon belül pert indít az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartása vagy megváltoztatása mellett a gyermekelhelyezés megváltoztatása, illetve a szülői felügyelet megszüntetése iránt.

(2) A bíróság gyermekelhelyezéssel kapcsolatos döntésének az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott perindítással történő megváltoztatására csak abban az esetben kerülhet sor, ha azok a körülmények, amelyekre a bíróság elhelyezési döntését alapította, később lényegesen megváltoztak.

(3) A külföldi állampolgárságú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését követően a Budapest Főváros V. Kerület Gyámhivatala haladéktalanul

a) értesíti az illetékes rendőr-főkapitányságot a gyermek esetleges további magyarországi tartózkodásának rendezése végett, és/vagy

b) kezdeményezi a jogsegélykérelem iránti eljárást a gyermek gyámsága, illetve örökbefogadása érdekében, vagy

c) értesíti az illetékes külképviseletet a gyermek állampolgársága szerinti országba történő visszajuttatása céljából.

(4) A Budapest Főváros V. Kerület Gyámhivatala a külföldi állampolgárságú gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését a gyermek származási országának választását követően azonnal, illetve hivatalból fél évente felülvizsgálja, és ennek eredményeképpen dönt az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartásáról, vagy megszüntetésével egyidejűleg a gyermek esetleges gyámságáról, örökbefogadásáról.”

54. § (1) A Gyvt. 76. §-ának (1) bekezdése a következő új d)—f) pontokkal egészül ki:

(A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést megszünteti, ha)

„d) a gyermeket családba fogadják,

e) a gyermeket örökbe fogadják,

f) a gyermeket tartós nevelésbe veszi.”

(2) A Gyvt. 76. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezés során a gyermek gondozási helyét megváltoztatja, ha megállapítja, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezés feltételei fennállnak, azonban

a) a gyermek nevelőszülőnél, gyermekotthonban történő elhelyezését követően válik ismertté, hogy van a gyermek nevelésére alkalmas és azt vállaló külön élő másik szülő, más hozzátartozó, illetve más személy, akinél a gyermek ideiglenes hatállyal elhelyezhető, vagy

b) a gyermek jelenlegi gondozási helyének megváltoztatása más okból indokolt.”

55. § (1) A Gyvt. 79. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyámhivatal az átmeneti nevelésbe vétel feltételeinek fennállását a gyám, a hivatásos gyám, a nevelőszülő

vagy intézmény, valamint a vér szerinti családot gondozó gyermekjóléti szolgálat és a területi gyermekvédelmi szakszolgálat tájékoztatása, illetve javaslata, továbbá a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleménye alapján évente — a három éven aluli gyermek esetében félévente — felülvizsgálja. A felülvizsgálat eredményeképpen a gyámhivatal dönt az egyéni elhelyezési terv, illetve a gondozási hely fenntartásáról vagy módosításáról, továbbá — a feltételek fennállása esetén — a szülői felügyelet megszüntetése iránti per indításáról vagy, ha ez nem szükséges, a gyermek örökbefogadhatónak nyilvánításáról, vagy az átmeneti nevelés megszüntetéséről.”

(2) A Gyvt. 79. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az átmeneti nevelésbe vétel megszűnik, ha a gyermek tartós nevelésbe került, örökre fogadták, nagykorúvá vált, vagy ha a bíróságnak a gyermekelhelyezésre vonatkozó döntését követően a külön élő másik szülőhöz vagy harmadik személyhez került.”

56. § A Gyvt. 80. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„80. § (1) A gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha

a) a szülő vagy mindkét szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette,

b) a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott, és a gyermeknek nincs felügyeletet gyakorló szülője,

c) a gyermek ismeretlen szülőktől származik, feltéve, hogy az a)–c) pontokban meghatározott esetekben a gyermek neveléséről a Csjt. 95–97. §-ai alapján kirendelt gyám útján nem lehet gondoskodni,

d) a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyi adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot, feltéve, hogy a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el leendő örökbefogadó szülőnél.

(2) A tartós nevelésbe vétellel egyidejűleg a gyámhivatal a gyermeket nevelőszülőnél vagy ha ez nem lehetséges gyermekotthonban, illetőleg az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában helyezi el és gyámot (hivatásos gyámot) rendel.

(3) Ha az (1) bekezdés d) pontja alapján a gyámhivatal a 6 hetesnél fiatalabb gyermeket ideiglenes hatállyal leendő örökbefogadó szülőnél helyezi el, akkor az elhelyezéssel egyidejűleg hivatásos gyámot rendel, figyelemmel a Csjt. 91. §-a (2) bekezdésének d) pontja alapján szünetelő szülői felügyeleti jogra.

(4) A tartós nevelésbe vétel a gyermek otthon nyújtott ellátását egyéni elhelyezési terv szerint biztosítja, és felkéríti a gyermeket az örökbefogadásra, illetve az önálló életre.

(5) A gyámhivatal a gyermek tartós nevelésbe vételéről soron kívül határoz. A határozat fellebbezésre való tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

(6) A gyermeknek nevelőszülőhöz, gyermekotthonba vagy az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonába viteléről a gyermek lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője gondoskodik.

(7) A gyámhivatal a tartós nevelésbe vételt a gyám (hivatásos gyám), a nevelőszülő vagy intézmény, valamint a területi gyermekvédelmi szakszolgálat tájékoztatása, illetve javaslata alapján évente — a három éven aluli gyermek esetében félévente — felülvizsgálja annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek mihamarabbi örökbefogadását, vagy ha ez nem lehetséges, tartós családot pótló — nevelőszülői, gyermekotthoni — környezetbe kerülését.”

57. § A Gyvt. a következő új 81/A—81/D. §-okkal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„*Nevelési felügyelet*

81/A. § (1) Ha az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek egészségi vagy pszichés állapota következtében saját vagy mások életét, egészségét közvetlenül veszélyeztető magatartást tanúsít és ez csak teljes körű ellátásának azonnali, zárt körülmények közötti felügyeletével hárítható el, a speciális gyermekotthon vezetője a gyermeket személyes szabadságában korlátozhatja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti korlátozás keretében a gyermek a speciális gyermekotthon területét nem hagyhatja el, illetve köteles a gyermekotthon vezetője által kijelölt helyiségekben tartózkodni. A korlátozás elrendeléséről a speciális gyermekotthon vezetője haladéktalanul, de legkésőbb harminchat órán belül értesíti a gyermekjogi képviselőt, a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságot, valamint az illetékes gyámhivatalt.

(3) A gyámhivatal értesítésével egyidejűleg a speciális gyermekotthon vezetője kezdeményezi az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek nevelési felügyeletének elrendelését, ha előreláthatólag a személyes szabadság korlátozása negyvennyolc órát meghaladóan szükséges. A gyámhivatali határozat meghozataláig elsősorban a gyermek kivizsgálására, a veszélyeztető magatartás megszüntetésére, illetve a gyors állapotromlás megelőzésére kell törekedni.

81/B. § (1) A gyámhivatal hivatalból vagy kérelemre

a) a speciális gyermekotthonban elhelyezett átmeneti vagy tartós nevelésbe vett,

b) a 77. § (1) és a 80. § (1)—(2) bekezdésében meghatározott átmeneti vagy tartós nevelésbe vételi eljárással érintett speciális szükségletű gyermek nevelési felügyeletét rendeli el, ha a gyermek egészségi vagy pszichés állapotának zavara következtében olyan magatartást tanúsít, amely — saját vagy mások életére, testi épségére — jelentős veszélyt jelenthet, illetve közvetlen és súlyos veszélyt jelent, feltéve, hogy ez csak zárt körülmények között biztosított teljes körű ellátással, kivizsgálással és terápiával hárítható el.

(2) A nevelési felügyelet időtartama nem haladhatja meg a két hónapot.

(3) A gyámhivatal a nevelési felügyelet céljának elősegítése érdekében elrendelheti, hogy az (1) bekezdésben meghatározott gyermek

a) a speciális gyermekotthon meghatározott helyiségeiben tartózkodjék,

b) meghatározott ideig hozzátartozóival a kapcsolat-tartását csak korlátozott módon gyakorolhatja,

c) a gyám (hivatásos gyám) egyetértésével meghatározott gyógykezelésnek vagy gyógyító eljárásnak vesse alá magát.

(4) A gyámhivatal a határozathozatal előtt — a gyermek állapotát figyelembe véve — meghallgatja a gyermeket, törvényes képviselőjét, a gyermekjogi képviselőt, a gyámi tanácsadót, a speciális gyermekotthon vezetőjét, valamint beszerzi a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményét. A meghallgatást szükség esetén a gyámhivatal hivatalos helyiségén kívül is meg lehet tartani.

(5) A gyámhivatal a nevelési felügyelet kérdésében a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményétől csak kivételesen indokolt esetben térhet el.

(6) A gyámhivatal a gyermek nevelési felügyeletéről 8 napon belül határoz. A határozat a bírósági felülvizsgálatra tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

(7) A gyámhivatal a nevelési felügyeletet szükség szerint, de legalább havonta felülvizsgálja a megyei, fővárosi szakértői bizottság véleménye alapján.

81/C. § (1) A gyámhivatal nevelési felügyeletet elrendelő vagy azt felülvizsgáló határozata ellen fellebbezésnek helye nincs. A gyámhivatal a határozatát — annak közlésétől számított három napon belül — felülvizsgálat végett a bíróságnak megküldi.

(2) A bíróság nemperes eljárásban, a határozat megküldésétől számított tizenöt napon belül határoz a nevelési felügyelet fenntartásáról vagy megszüntetéséről.

(3) Ha e törvényből, illetve az eljárás nemperes jellegéből más nem következik, a bírósági eljárásban a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait megfelelően kell alkalmazni.

(4) A bírósági eljárásban biztosítani kell a gyermek megfelelő képviselését. A gyermek képviselőre a gyermekjogi képviselő is jogosult. Ha a gyermeknek az eljárás során nincs képviselője, részére a bíróság ügygondnokot rendel ki.

(5) A bírósági eljárásban hozott érdemi határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

81/D. § A nevelési felügyelet megszűnik a bíróság erre irányuló döntése alapján, a meghatározott idő elteltével, továbbá hivatalból vagy — a gyermek, a gyermekjogi képviselő, a gyermekotthon vezetője általi — kérelemre. A nevelési felügyelet megszüntetése iránti eljárás során minden esetben ki kell kérni a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményét.”

58. § A Gytv. 82—83. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„82. § (1) A gyámhivatal az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti és tartós nevelésbe vétel iránti eljárással érintett gyermek gondozási helyét — a gyermek és az átmeneti nevelésbe vett gyermek szülőjének meghallgatása után — a (6) bekezdésben meghatározott megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság, valamint a 132. § (1) bekezdésében meghatározott szerv vagy személy szakvéleményének segítségével határozza meg.

(2) Az elhelyezés során — a (3) bekezdésben meghatározott szempontok figyelembevételével — a gyermeket elsősorban örökbefogadó szülőnél, nevelőszülőnél, vagy ha ez nem lehetséges, gyermekotthonban, illetve az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában kell elhelyezni.

(3) Az elhelyezés során figyelemmel kell lenni a gyermek

a) életkorára, egészségi állapotára, neveltségi szintjére,

b) testvéreivel való együttes elhelyezésre,

c) nevelésének megkívánt folyamatosságára,

d) vallási és lelkiismereti meggyőződésére,

e) korábbi lakóhelyétől és nevelési-oktatási intézményétől való távolságra,

f) érdekében a 141. § (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján vezetett nyilvántartásokra.

(4) A gyermek vér szerinti családjába való visszakérésének előmozdítása, illetve tartós, családszerű környezetnek biztosítása érdekében a területi gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési értekezletet hív össze. Az elhelyezési értekezlet a gyermek véleményét figyelembe vevő elhelyezési tervet készít, amelynek elfogadására a területi gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatot tesz a gyámhivatalnak. Az elhelyezési értekezlet résztvevőinek körét és működésének részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

(5) Az egyéni elhelyezési terv megvalósításában, a feladatok teljesítésében a gyermek gondozója, gyámja (hivatásos gyámja), valamint az átmeneti nevelésbe vett gyermek szülője és a szülő lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat együttműködik.

(6) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságot a megyei, fővárosi önkormányzat javaslata alapján a megyei gyámhivatal, az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet javaslata alapján a szociális és családügyi miniszter jelöli ki, ötéves időtartamra.

(7) A megyei, fővárosi, illetve az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság legalább három tagból, illetve a speciális szükségletű gyermekek vizsgálata esetén legalább öt tagból áll. A szakértői bizottság állandó tagjai közé ki kell jelölni legalább egy-egy fő gyermekorvost, gyermekszakszichológust, szociális munkást. A speciális szükségletű gyermekek esetében a három állandó tag mellé ki kell jelölni még egy-egy fő pszichiátert, gyógypedagógust. A gyermekvédelmi szakértői bizottság felkérésére a bizottság

munkájába bevonhatók a gyermek egészségi, mentális és általános személyiség állapota szerinti eseti szakértők is.

(8) A megyei, fővárosi, illetve országos gyermekvédelmi szakértői bizottság tevékenységéről évente beszámol a kijelölt megyei, fővárosi gyámhivatalnak, illetve a szociális és családügyi miniszternek.

(9) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye tartalmazza különösen a gyermek állapotának megfelelő ellátási formára és egyéni elhelyezési tervre vonatkozó javaslatot, indoklással együtt.

(10) A megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye ellen külön fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálatát az érdemi határozat elleni fellebbezési eljárásban lehet kérni. A fellebbezési eljárásban a megyei, fővárosi szakértői bizottság szakvéleményének felülvizsgálatát, valamint szükség szerinti új szakvélemény készítését az országos szakértői bizottság végzi.

83. § (1) A gyámhivatal a nevelésbe vétel évenkénti — a három éven aluli gyermek esetében félévenkénti — felülvizsgálata során dönt az egyéni elhelyezési terv fenntartásáról vagy módosításáról, illetve a gyermek gondozási helyének esetleges megváltoztatásáról, melyhez kikéri a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság véleményét.

(2) Az évenkénti felülvizsgálat célja annak megállapítása, hogy a gyermek egyéni szükségleteinek megfelelő-e az addig nyújtott ellátási forma, valamint az egyéni elhelyezési terv.

(3) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyét hivatalból vagy kérelemre megváltoztatja, ha

a) azok a körülmények, amelyekre elhelyezési döntését alapozta később lényegesen megváltoztak,

b) a kijelölt gondozási hely a gyermek érdekével ellentétes,

c) a gyermekotthon telephelye vagy a nevelőszülő lakóhelye megváltozik,

és ezért a gyermek nevelését az addigi ellátási formában már nem lehet, vagy megfelelő módon nem lehet biztosítani. A gyámhivatal a gondozási hely megváltoztatásáról soron kívül határoz. A határozat fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

(4) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyét azonnali hatállyal megváltoztatja, ha a gyermek érdekét korábbi gondozási helye súlyosan veszélyezteti.

(5) A gyám (hivatásos gyám) felmentése vagy elmozdítása esetén a gyámhivatal egyidejűleg új gyámot (hivatásos gyámot) rendel és — szükség esetén — meghatározza a gyermek új gondozási helyét.

(6) Gondozási helyen lévő gyermekként kell figyelembe venni azt a gyermeket is, aki átmenetileg tartózkodik a gondozási helyén kívül, így különösen, ha

a) kórházi kezelés alatt áll, vagy

b) diákotthonban, kollégiumban van, vagy

c) tanulmányai folytatása, illetve üdülés céljából 30 napot meghaladóan külföldön tartózkodik, vagy

d) előzetes letartóztatásban van, illetve szabadságvesztést vagy egyéb büntetését tölti.

(7) A gyermek tartózkodási helyének kijelöléséhez, illetve megváltoztatásához — a (6) bekezdés a) és d) pontjának kivételével — a gyám előzetesen beszerzi a gyámhivatal jóváhagyását. A (6) bekezdés a) és d) pontjában meghatározott esetekben a gyám értesíti a gyámhivatalt a tartózkodási hely kijelöléséről vagy megváltozásáról.

(8) A gyámhivatal a (7) bekezdésben meghatározott kérelem jóváhagyásáról annak benyújtásától számított nyolc napon belül dönt. Ha a gyámhivatal nyolc nap alatt nem foglal állást, a kérelmet jóváhagyottnak kell tekinteni. A gyámhivatal a gyám kérelmének jóváhagyását akkor tagadhatja meg, ha a tartózkodási hely kijelölése vagy megváltoztatása nem áll a gyermek érdekében.”

59. § (1) A Gyvt. 84. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Gyámi feladatokat lát el a nevelőszülő — feltéve, ha a gyámságot vállalja — továbbá a gyermekotthon vezetője. A Szociális és Családügyi Minisztérium speciális gyermekotthonának vezetője az otthonban elhelyezett gyermekek gyámjául nem rendelhető.”

(2) A Gyvt. 84. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a § a) következő új (4)—(5) bekezdésekkel egészül ki:

„(3) A gyámhivatal a gyermek számára — a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel — a területi gyermekvédelmi szakszolgálat részéről erre kijelölt hivatásos gyámot rendel ki, ha

a) az ideiglenes hatállyal elhelyezett, az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermeket az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában helyezte el,

b) a nevelőszülő a gyámságot nem vállalta,

c) a szülő hozzájárult gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához és a gyermeket a gyámhivatal ideiglenesen a leendő örökbefogadó szülőnél helyezte el.

(4) Ha a nevelőszülői hálózatot nem állami szerv működteti, a gyámhivatal a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a gyermek számára elsősorban a működtető által kijelölt hivatásos gyámot rendel ki.

(5) A hivatásos gyám egyidejűleg legfeljebb negyven gyermek gyámságát láthatja el.”

60. § A Gyvt. 85. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a gyámi feladatokat a gyámhivatal által kirendelt nevelőszülő vagy a gyermekotthon vezetője látja el, a gyám a gyermek gondozója, nevelője, törvényes képviselője és — ha a gyámhivatal a nevelőszülőt erre felhatalmazta — vagyónának a kezelője.”

61. § A Gyvt. 86. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A gyámot a gyermek elhelyezésének joga nem illeti meg, és a gyermek 83. § (6) bekezdésének b) és c) pontja

szerinti tartózkodási helyét csak a gyámhivatal engedélyével változtathatja meg.”

62. § (1) A Gyvt. 87. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyám joga és kötelessége, hogy a gyermeket személyi és — ha erre a nevelőszülőt a gyámhivatal felhatalmazta — vagyoni ügyeiben képviselje.”

(2) A Gyvt. 87. §-ának (4) bekezdése a következő második mondatnál egészül ki:

„Nem minősül különleges szakértelmet igénylő ügynek a gyermeket megillető családi pótlék, iskoláztatási támogatás, illetve árvaellátás igénylése, valamint annak gyámhatósági betétben való elhelyezése és kezelése.”

(3) A Gyvt. 87. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A gyámhivatal a (4) bekezdésben foglalt eseti gondnokot elsősorban a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnak, illetve — ha a gyermekotthont vagy nevelőszülői hálózatot nem állami szerv tartja fenn, illetve működteti — a működtetőnek ezzel a munkakörrel megbízott munkatársai közül jelöli ki.”

(4) A Gyvt. 87. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A gyám nem képviselheti a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban. A gyermek képviselőjeként a gyámhivatal a megyei, fővárosi gyámhivatalban működő gyermekjogi képviselőt rendeli ki.”

63. § A Gyvt. 88. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a gyámságot nevelőszülő látja el, a gyámhivatal a gyámot kérésére felhatalmazhatja a gyermek vagyonának kezelésével járó feladatok ellátására is.”

64. § A Gyvt. 89. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a gyámhivatal a gyámot nem hatalmazta fel a gyermek vagyonának kezelésével járó feladatok ellátására, a gyermek részére vagyonkezelő eseti gondnokot rendel elsősorban a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnak, illetve — ha a gyermekotthont vagy a nevelőszülői hálózatot nem állami szerv tartja fenn, illetve működteti — a működtetőnek ezzel a munkakörrel megbízott dolgozói közül.”

65. § A Gyvt. 91. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A hivatásos gyámot a gyermek elhelyezésének joga nem illeti meg, és a gyermek 83. § (6) bekezdésének *b*) és *c*) pontja szerinti tartózkodási helyét csak a gyámhivatal engedélyével változtathatja meg.”

66. § A Gyvt. 92. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„92. § (1) Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után — kivéve, ha a gyermeket örökbe fogadták — a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek és a fiatal felnőtt utógondozását feltéve, hogy az utógondozást a fiatal felnőtt maga is kéri.

(2) Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését.

(3) A gyermek utógondozását a gyermek lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálat, a fiatal felnőtt utógondozását a gyermekotthon, a nevelőszülői hálózatot működtető vagy — az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában elhelyezett gyermek esetén — a területi gyermekvédelmi szakszolgálat látja el.

(4) Az utógondozás feladatainak ellátásába önkéntes segítők, társadalmi szervezetek, alapítványok és egyházi jogi személyek is bevonhatók.

(5) A gyámhivatal az utógondozást az otthonteremtési támogatás iránti kérelem előterjesztésekor ismételtelen elrendeli, melynek során elsősorban a fiatal felnőtt volt utógondozóját, ha ez nem lehetséges, a fiatal felnőtt lakóhelye szerinti területi gyermekvédelmi szakszolgálat utógondozóját rendeli ki.

(6) A gyámhivatal az utógondozást az annak időtartama alatt nyújtott otthonteremtési támogatás elszámolásának időpontjáig meghosszabbítja.”

67. § A Gyvt. 93. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„93. § (1) A gyámhivatal a fiatal felnőtt kérelmére —, illetve a gyermek nagykorúságának elérése előtt a gyám (hivatásos gyám) javaslatának figyelembevételével — elrendeli az utógondozói ellátást, ha a gyermek, illetve a fiatal felnőtt átmeneti vagy tartós nevelésbe vétele nagykorúvá válásával szűnt meg, és

a) létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy
b) a nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy
c) szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja, vagy

d) sorkatonai szolgálati idejét tölti, és létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja.

(2) Az utógondozói ellátását a fiatal felnőtt huszonegyedik évének betöltéséig kérheti.

(3) Az (1) bekezdés *a*) és *d*) pontjának alkalmazásában akkor nem biztosított a fiatal felnőtt létfenntartása, ha

a) a havi jövedelme az öregségi nyugdíj legkisebb összegének háromszorosát nem haladja meg, vagy

b) a nagykorúvá válásának időpontjában a rendelkezésére bocsátott készpénzvagyonának értéke az öregségi nyugdíj legkisebb összegének negyvenszeresét nem haladja meg,

feltéve, ha lakhatása saját vagy közeli hozzátartozója lakókönyvetében nem megoldható.

(4) Az otthonteremtési támogatásban részesült fiatal felnőtt utógondozói ellátását a gyámhivatal akkor rendeli el, ha a fiatal felnőtt életfenntartását vagy lakhatását veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került.

(5) Az utógondozói ellátás elrendelése előtt a gyámhivatal megkéri az ellátást biztosító nevelőszülő, gyermekotthon, utógondozói otthon befogadó nyilatkozatát vagy a területi gyermekvédelmi szakszolgálat külső férőhelyre vonatkozó nyilatkozatát. A befogadó nyilatkozat megtagadása esetén a gyámhivatal köteles kikérni az intézmény érdekképviselői fórumának véleményét.

(6) Az utógondozói ellátás a fiatal felnőtt huszonegyedik évének betöltéséig ismételten elrendelhető. Nincs helye az ismételt elrendelésnek, ha az utógondozói ellátás megszüntetésére a (10) bekezdés c) vagy d) pontjában foglaltak miatt került sor, és a megszüntető határozat jogerőre emelkedésétől számított egy év még nem telt el.

(7) Az utógondozói ellátásban részesülő, tanintézményben nappali tagozaton tanulmányokat nem folytató munkaképes fiatal felnőtt köteles a megyei, fővárosi munkaügyi központtal együttműködni.

(8) Az utógondozói ellátást nyújtó az utógondozói ellátásról szóló gyámhivatali határozat kézhezvételétől számított tizenöt napon belül megkeresi az illetékes gyámhivatalt, és kezdeményezi az ellátás megszüntetését, ha a fiatal felnőtt az ellátást nem veszi igénybe, és ennek okáról nem értesíti az ellátást nyújtót.

(9) Megszűnik az utógondozói ellátás

a) a fiatal felnőttnek, az ellátás megszüntetésére vonatkozó bejelentését követő — a házirendben meghatározott — idő elteltével,

b) a fiatal felnőtt huszonegyedik évének betöltésével, illetve a felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytató fiatal felnőtt esetén a tanulmányok befejezésével, de legkésőbb huszonötödik évének betöltésével.

(10) A gyámhivatal az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt

a) ellátásának feltételei már nem állnak fenn,

b) ellátását szociális bentlakásos intézmény biztosítja,

c) a nevelőszülőjével vagy más utógondozói ellátást nyújtóval szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít,

d) a házirendet többször súlyosan megsérti és az ellátás megszüntetésével az intézmény érdekképviselői fóruma is egyetért.”

68. § (1) A Gytv. 94. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint biztosítja a kiegészítő családi pótlékot, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében — a (3)—(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével — a gyermekjóléti szolgáltatást a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.”

(2) A Gytv. 94. §-a következő új (3)—(4) bekezdésekkel egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi (3)—(5) bekezdés jelölése (5)—(7) bekezdésre módosul:

„(3) Az a települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat, amelynek területén

a) tízezernél több állandó lakos él, bölcsődét,

b) húszezernél több állandó lakos él, az a) pontban meghatározottak mellett gyermekek átmeneti otthonát,

c) harmincezerrel több állandó lakos él, az a) és b) pontokban meghatározottak mellett családok átmeneti otthonát,

d) negyvenezernél több állandó lakos él, az a) — c) pontokban meghatározottak mellett gyermekjóléti központot [40. § (3) bek.]

köteles működtetni.

(4) A megyei jogú város lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti központot működtetni.”

69. § A Gytv. 95. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„A megyei, fővárosi és megyei jogú városi önkormányzat feladatai

95. § (1) A megyei, a fővárosi és — a 94. § (2) bekezdésében meghatározott feladatain túl — a megyei jogú városi önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint biztosítja az otthon nyújtó ellátást és az utógondozói ellátást, a megyei, a fővárosi önkormányzat a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást.

(2) A megyei, a fővárosi önkormányzat által fenntartott otthon nyújtó, valamint utógondozói ellátást biztosító intézmények ellátási területe — a megyei jogú város területének kivételével — a megyére, illetve a fővárosra terjed ki.

(3) A fővárosi önkormányzat és a fővárosi kerületi önkormányzat között létrejött megállapodás arról is rendelkezhet, hogy a fővárosi önkormányzat gondoskodik a gyermekek átmeneti gondozásának e törvényben meghatározott formájáról.”

70. § A Gytv. 96. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„96. § (1) A helyi önkormányzat az e törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátást a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 81. § (1) bekezdése szerint, valamint a 94. § (6) bekezdésének figyelembevételével más szervvel, személlyel kötött ellátási szerződés útján, illetve társulásban biztosítja.

(2) Az intézmények ellátási területének meghatározásánál tekintettel kell lenni arra is, hogy az intézmény és az ellátottak lakóhelye közötti távolság lehetőleg ne haladjon meg az ötven km-t.

(3) Többcélú intézmény akkor létesíthető, ha a létesítés és működés anyagi, személyi és tárgyi feltételei valamennyi feladat ellátásához külön-külön biztosítva vannak.

(4) A közös igazgatású gyermekjóléti és/vagy gyermekvédelmi intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységek keretében különböző típusú intézmények feladatát látja el.

(5) A (4) bekezdés szerinti intézményben a gyermek ellátásához és neveléséhez kapcsolódó nem gyermekjóléti és nem gyermekvédelmi tevékenységet ellátó intézményegység is működhet, különösen családsegítő szolgálat, illetve családvédelmi szolgálat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, továbbá óvodai vagy általános iskolai nevelést, oktatást, kollégiumi ellátást, nevelési tanácsadást végző intézményegység.

(6) A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig — a külön jogszabályban meghatározott tartalommal — átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület, illetve a közgyűlés megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a megyei gyámhivatalnak. A megyei gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a megyei gyámhivatal javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

(7) A fenntartó kezdeményezi a megyei gyámhivatalnál a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodást nyújtó működési engedéllyel rendelkező gyermekjóléti szolgálatok és lakásotthonok közül a módszertani feladatokat ellátó intézmény kijelölését, azzal, hogy ellátási típusonként a megyében egy, a fővárosban két módszertani intézet működhet. A kijelölés ötévi időtartamra szól, amelynek elteltét követően az intézmény ismételtén kijelölhető.

(8) A szociális és családügyi miniszter — pályázat útján, a fenntartó egyetértésével

a) a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények, illetve a gyermekotthonok közül regionális módszertani feladatokat ellátó intézményt,

b) az átmeneti gondozást biztosító otthonok, a nevelőszülői hálózatok, a speciális gyermekotthonok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, illetve a gyermekjóléti és gyermekvédelmi innovatív szolgáltatást alaptevékenységként végző, jogi személyiséggel és működési engedéllyel rendelkező szervezetek közül országos hatáskörrel módszertani feladatokat ellátó intézményt jelöl ki. A kijelölés ötévi időtartamra szól, amelynek elteltét követően az intézmény ismételtén kijelölhető.

(9) A kijelölt módszertani intézmény feladatkörében

a) részt vesz a minőségfejlesztési elvek kidolgozásában,

b) a kijelölt feladatok tekintetében ajánlásokat készít a hatékonyabb szolgáltatási módszerek alkalmazására,

c) szakmai tanácsadással segíti a kijelölt feladatok tekintetében a területén levő gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők szakmai munkáját,

d) szakértőként közreműködik a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők szakmai ellenőrzésében, a szakmai programok értékelésében,

e) kezdeményezi a gyermekvédelmi rendszerben dolgozók továbbképzését és tapasztalatcseréjét.”

71. § A Gyvt. 98. §-ának (1) bekezdése és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés, illetve alcím lép:

„A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működésének engedélyezése

98. § (1) Az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltétellel rendelkező bármely természetes személy, állami és nem állami szerv gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet folytathat, illetve ennek érdekében intézményt létesíthet, helyettes szülőt foglalkoztathat, illetve helyettes szülői vagy nevelőszülői hálózatot működtethet.”

72. § A Gyvt. 99. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„99. § (1) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységnek meg kell felelnie az e törvényben és a szakmai szabályokban foglalt követelményeknek.

(2) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység keretében szolgáltatást csak a külön jogszabályban meghatározott képesítésű személy végezhet.”

73. § A Gyvt. 100. §-ának (1)—(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység működési engedélyhez kötött. A működési engedélyezés részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

(2) A működési engedélyt

a) gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása esetén a tevékenység székhelye, illetve telephelye szerint kijelölt városi önkormányzat jegyzője, illetve a fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője,

b) az a) pontban nem szabályozott gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység esetén a tevékenység székhelye, illetve telephelye szerint illetékes megyei gyámhivatal [a) és b) pont a továbbiakban együtt: működést engedélyező szerv] adja ki. A kijelölt városi önkormányzat jegyzőjének illetékességi területét külön kormányrendelet határozza meg.”

74. § (1) A Gyvt. 101. §-a (2) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a bekezdés a következő új h)—j) pontokkal egészül ki:

[A szociális és családügyi miniszter az (1) bekezdésben foglalt ágazati irányító jogkörében]

„d) kijelöli az országos és regionális módszertani feladatokat ellátó intézményeket,”

„h) gondoskodik az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság működéséről,

i) létrehozza és működteti a család- és gyermeki jogok biztosának hivatalát,

j) gondoskodik az országos örökbefogadási nyilvántartás működtetéséről.”

(2) A Gyvt. 101. §-a a következő új (3) és (4) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (3)—(4) bekezdés számozása (5)—(6) bekezdésre módosul.

„(3) A szociális és családjügyi miniszter gondoskodik az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett

a) súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő, továbbá

b) akut orvosi ellátást nem igénylő — egyedi gondozásra szoruló — szerzett immunhiányos tünetegyüttesben szenvedő gyermekek ellátásának feltételeiről, feltéve, ha — az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye alapján — a gondozásuk máshol nem biztosítható vagy ha külön elhelyezésük szükséges. Ennek érdekében speciális gyermekotthonokat tart fenn.

(4) A szociális és családjügyi miniszter megszervezi a szülői felügyelet nélkül Magyarországon tartózkodó külföldi állampolgárságú gyermek ellátását, és ennek érdekében — ha a külön jogszabály alapján számára kötelező tartózkodási helyként gyermekvédelmi intézményt kell kijelölni — gyermekotthont tarthat fenn.”

75. § A Gyvt. 102. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„102. § A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet továbbképző, tudományos és módszertani intézmény. Az Intézet módszertani tevékenységet végez és ellátja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szakmai ellenőrzéssel, a tudományos kutatás támogatásával, a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggő, valamint a külön jogszabály által tevékenységi körébe utalt egyéb speciális feladatokat és szolgáltatásokat.”

76. § (1) A Gyvt. 103. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés, illetve alcím lép:

„A Család- és Gyermekvédelmi Tanács

103. § (1) A Család- és Gyermekvédelmi Tanács (a továbbiakban: Tanács) a szociális és családjügyi miniszter tanácsadó — elsősorban a családpolitikai és a gyermekvédelem területére vonatkozó jogszabálytervezeteket, szakmai koncepciókat — véleményező és javaslattevő testülete.

(2) A Tanács működési feltételeit a szociális és családjügyi miniszter a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet útján biztosítja.”

(2) A Gyvt. a 103. §-t követően a következő 103/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék

103/A. § (1) Az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzék (a továbbiakban: Névjegyzék) tartalmazza azok nevét, szakterületét, lakcímét és munkahelyét, akik részt vehetnek a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők szakmai ellenőrzésében, a szakmai programok értékelésében, továbbá a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásban a gyermek személyiségével kapcsolatos — különleges szakértelmet igénylő — jelentős tény vagy körülmény megítélésében.

(2) A Névjegyzékbe az vehető fel, aki büntetlen előéletű és a külön jogszabályban meghatározott szakirányú felsőfokú végzettséggel vagy felsőfokú képesítéssel, továbbá szakterületén szerzett legalább ötéves gyakorlattal rendelkezik és szakterületének elismert képviselője.

(3) A Névjegyzékbe pályázat útján lehet felvételt nyerni. A Névjegyzékbe való felvétel öt évre szól, amely többször megismételhető. Egy pályázó legfeljebb két szakterületet jelölhet meg.

(4) A pályázati feltételeket a Szociális és Családjügyi Minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi. A pályázatot a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézethez kell benyújtani. Az Intézet gondoskodik — a Család- és Gyermekvédelmi Tanács véleményének kikérésével — a Névjegyzék vezetéséről. A Névjegyzékbe történő felvételi eljárás részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.”

77. § (1) A Gyvt. 104. §-át megelőző cím helyébe a következő cím lép, egyidejűleg a 104. §-a (1) bekezdésének felvezető mondata és e)—f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, valamint a bekezdés a következő új g)—j) pontokkal egészül ki:

„A fenntartó feladat- és jogköre

(1) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó állami és nem állami intézmény fenntartója”

„e) ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét, a szakmai program végrehajtását, valamint a gazdálkodás szabályszerűségét és hatékonyságát,

f) gondoskodik a szakemberek képzéséről, továbbképzéséről,

g) gyakorolja az intézmény vezetője tekintetében a munkáltatói jogokat,

h) gondoskodik az érdekképviseleti fórum megalakításának feltételeiről,

i) kikéri a megyei gyámhivatal véleményét az intézmény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt, így különösen az intézmény megszüntetése, feladatkörének megváltoztatása esetén,

j) kivizsgálja a 36. § (2) bekezdése alapján hozzá érkező panaszokat és szükség esetén intézkedik a panaszt kiváltó okok megszüntetése iránt, és a megtett intézkedéséről tájékoztatja a működést engedélyező szervet.”

(2) A Gyvt. 104. §-ának (3) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„Az ellenőrzés eredményeképpen az állami és nem állami fenntartó felhívja az intézmény vezetőjét a jogszabálysértés orvoslására, illetve annak eredménytelensége esetén a jogsértő házirendet vagy más belső szabályzatot megsemmisíti.”

(3) A Gyvt. 104. §-ának (4)—(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az állami és nem állami intézmény fenntartója a szakmai munka eredményességét különösen a Névjegyzékben szereplő szakértő által készített szakértői vélemény, a

megyei gyámhivatal szakmai ellenőrzése, illetve az intézmény által készített beszámoló alapján értékeli.

(5) Az állami és nem állami intézmény évenként egy alkalommal kötelezhető arra, hogy tevékenységéről átfogó, szakmai és pénzügyi beszámolót adjon.”

(4) A Gyvt. 104. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi (6) bekezdés jelölése (7) bekezdésre módosul:

„(6) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet ellátó intézmény egyházi fenntartója az (1) bekezdés a), b), f), g), i) pontjában meghatározott feladatokon túl gondoskodik az intézmény

a) szervezeti és működési szabályzatának, szakmai programjának elkészítéséről,

b) gazdálkodásának és működésének törvényességéről.”

78. § A Gyvt. Ötödik Részének címe, valamint az Ötödik Rész XVII. Fejezetének alcíme helyébe a következő cím, illetve alcím lép:

(ÖTÖDIK RÉSZ)

*„A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYÁMÜGYI
IGAZGATÁS SZERVEZETE ÉS FELADATA*

XVII. Fejezet

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás szervei”

79. § (1) A Gyvt. 106. §-a (1) bekezdésének felvezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási ügyekben első fokon jár el”

(2) A Gyvt. 106. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kijelölt városi gyámhivatal, továbbá — az azzal megegyezően — kijelölt városi, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője feladat- és hatáskörét kormányrendeletben meghatározott illetékességi területén a településekre kiterjedően is ellátja.”

(3) A Gyvt. 106. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási ügyekben másodfokon jár el a megyei gyámhivatal.”

80. § A Gyvt. 107. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyben a § jelenlegi rendelkezése (1) bekezdésre módosul:

„(2) A kijelölt városi önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője dönt a 100. § (2) bekezdés a) pontja szerinti gyermekjóléti szolgáltató tevékenység működésének engedélyezéséről.”

81. § A Gyvt. 109. §-a a következő új l) ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi l) pont jelölése m) pontra módosul:

(A városi gyámhivatal a gyermekek védelme érdekében)

„l) dönt az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett, speciális szükségletű gyermeknevelési felügyeletről,”

82. § A Gyvt. 118. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„118. § (1) A megyei gyámhivatal ellátja az illetékességi területéhez tartozó települési önkormányzat jegyzőjének, a városi gyámhivatalnak a szakmai irányítását és felügyeletét, illetőleg másodfokú hatósági jogkört gyakorol a települési önkormányzat jegyzőjének, a városi gyámhivatalnak a gyermekvédelmi és gyámügyi hatósági ügyeiben.

(2) A megyei gyámhivatal a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, illetve a Névjegyzékbe felvett szakértők véleményének kikérésével kijelöli a gyermekjóléti alapellátást, illetve a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmények közül a szakmai módszertani feladatokat ellátó intézményeket.

(3) A megyei gyámhivatal — az egészségügyi szakfelügyelet kivételével — a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet vagy a kijelölt módszertani feladatokat ellátó intézmény, illetve a Névjegyzékbe felvett szakértő szükség szerinti bevonásával — a külön jogszabályban meghatározottak szerint — ellenőrzi az állami és nem állami gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók tevékenységét.

(4) A megyei gyámhivatal — a megyei, fővárosi önkormányzat javaslatára — kijelöli a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság tagjait.”

83. § A Gyvt. 119. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyben a § jelenlegi rendelkezése (1) bekezdésre módosul:

„(2) A megyei gyámhivatal jogszabálysértés esetén jellel él a működést engedélyező szerv, illetve a fenntartó felé.”

84. § A Gyvt. 121. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A megyei gyámhivatal a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet bevonásával véleményezi az önkormányzati ellátó rendszerek átalakítására vonatkozó javaslatokat, és szükség esetén kezdeményezi a javaslatok megváltoztatását.”

85. § A Gyvt. 123. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„123. § Az ellátásra jogosultság, a jogosultak jogainak és kötelezettségeinek megállapítására, a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásra, valamint a fiatakorúak pártfogó felügyeletére az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló, többször módosított 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit — az e törvényben, valamint a külön jogszabályban meghatározott eltérésekkel — kell alkalmazni.”

86. § A Gyvt. 124. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Belföldi bejelentett lakóhely vagy tartózkodási hely hiányában, az eljáró szerv illetékességét az utolsó ismert hazai lakóhely vagy tartózkodási hely határozza meg,

ennek hiányában az eljárásra a Budapest Főváros V. Kerület Gyámhivatala illetékes.”

87. § (1) A Gyvt. 125. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Bármely települési önkormányzat jegyzője, illetve bármely gyámhivatal illetékes

a) nyilatkozat felvételére, ha a szülő azt a gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyét és személyi adatait nem ismerve teszi,

b) rendezetlen családi jogállású gyermekekre vonatkozóan apai elismerő nyilatkozat felvételére is azzal, hogy annak egy példányával értesíteni kell a gyermek születési helye szerint illetékes anyakönyvvezetőt, illetve a lakóhely szerint illetékes önkormányzat jegyzőjét.”

(2) A Gyvt. 125. §-ának (6) bekezdése a következő második mondatlal egészül ki:

„Az illetékesség nem változik a gondnokság alá helyezés iránti per befejezéséig.”

(3) A Gyvt. 125. §-ának (8)—(10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a § a következő (11)—(14) bekezdésekkel egészül ki:

„(8) Ha a gyám vagy gondnok (eseti gondnok) személyében változás történt, a vagyonkezelésre jogosult volt gyám vagy gondnok (eseti gondnok) az illetékessé vált gyámhivatalnak tartozik végszámadással.

(9) Eseti gondnok rendelésére az a települési önkormányzat jegyzője, illetve az a gyámhivatal illetékes, amelynek területén a gondnok működésére szükség van. Az apaság vélelmének megdöntésére irányuló per megindítására jogosult gyámhivatal illetékességének megállapítására a 124. § szabályai az irányadók.

(10) Ha a tizenhatodik életévét betöltött gyermek kíván házasságot kötni, az előzetes engedélyt bármelyik házasulandó fél lakóhelye szerinti gyámhivatal megadhatja, erről azonban a másik gyámhivatalt értesíteni kell.

(11) Ha a gyermek a gyámhivatal engedélyével a szülői házat elhagyta, ezt követően a gyámhivatal illetékességét a gyermek lakóhelye határozza meg.

(12) A 80. § (3) bekezdésében meghatározott esetben az örökbefogadással kapcsolatos eljárásra a gyermek lakóhelye szerinti gyámhivatal az illetékes.

(13) Azt a krízishelyzetben lévő várandós anyát, aki állapotát környezete és hozzátartozói előtt titokban szándékozik tartani (a továbbiakban: titkolt terhesség) kérelmére bármely családok átmeneti otthonának be kell fogadnia.

(14) Titkolt terhesség esetén az örökbefogadási eljárásra a gyermek születési helye szerinti gyámhivatal az illetékes.”

88. § A Gyvt. 126. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„126. § (1) A gyermek tényleges tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője — a törvé-

nyi feltételek fennállása esetén — elrendeli a gyermek védelembe vételét, amelyről haladéktalanul értesíti az illetékes települési önkormányzat jegyzőjét.

(2) Ha a gyermeket a gyámhivatal ideiglenes hatállyal a különélő másik szülőnél, másik hozzátartozónál vagy arra alkalmas más személynél helyezte el, az illetékesség nem változik a gyermek elhelyezésére irányuló per jogerős befejezéséig.

(3) Ha a gyermeket átmeneti nevelésbe vették, a gyámhivatal illetékessége mindaddig fennáll, ameddig a gyermek lakóhelye nem változik meg. Ha a gyermek lakóhelye megváltozik, a gyámhivatal illetékességét a gyermek lakóhelye határozza meg.

(4) A gyámhivatal illetékessége a tartós nevelésbe vétel fennállása alatt nem változik. A tartós nevelésbe vételt elrendelő gyámhivatal a gyermek valamennyi — gyermekvédelmi és gyámügyi — ügyében illékes eljárni.

(5) A fiatal felnőttek utógondozói ellátása ügyében az a gyámhivatal illetékes, amely az önjogúvá válással összefüggésben döntött.

(6) Ha a fiatakorú nem a lakóhelyén tartózkodik, illetve a bíróság és — a vádemelés elhalasztása esetén — az ügyész magatartási szabályként tartózkodási helyéül nem a lakóhelyét állapította meg, a pártfogó felügyeletet a tartózkodási hely szerint illetékes hivatásos pártfogó látja el.

(7) Ha a gyermeket nevelő szülő szülői felügyeleti joga megszűnt vagy szünetel, a másik szülő szülői felügyeleti joga feléledésének megállapítására irányuló vagy a gyermek másnál történő elhelyezése iránti per megindítására az a gyámhivatal illetékes, amelynek területén a gyermeket nevelő szülő lakóhelye volt.

(8) A szülői felügyelet megszüntetése iránt pert indító gyámhivatal illetékes a gyermek tartós nevelésbe vételére is.

(9) Az örökbefogadás előtti eljárásra az a gyámhivatal illetékes, amelynek területén az örökbefogadni szándékozó személy lakóhelye van. Ha az örökbefogadni szándékozó lakóhelye különböző gyámhivatal illetékességi területén van, az eljárásra — a kölcsönös tájékoztatás mellett — bármelyik gyámhivatal illetékes.

(10) Ha az örökbefogadás felbontásakor az örökbefogadott nagykorú, az illetékességet lakóhelye, ennek hiányában az örökbefogadó lakóhelye határozza meg.”

89. § A Gyvt. 128. §-a a következő (2)—(5) bekezdéssel egészül ki, és egyidejűleg a § jelenlegi rendelkezése (1) bekezdésre módosul:

„(2) A fiatakorúak pártfogó felügyeletének végrehajtása során a hivatásos pártfogó a pártfogoltat és annak törvényes képviselőjét megjelenésre hívja fel az ügyész, a bíróság, illetve a büntetés-végrehajtási bíró határozata alapján.

(3) Az eljárásnak nem akadály a pártfogolt törvényes képviselőjének meg nem jelenése.

(4) A pártfogolt meg nem jelenése esetén bíróságolásként vagy elővezetésnek helye nincs. A meg nem jelenést a magatartási szabályok megszegéseként kell értékelni.

(5) Az eljárás során a hivatásos pártfogó ellenőrzi a magatartási szabályok betartását és ennek érdekében felkeresheti a pártfogókat lakóhelyén, munkahelyén, oktatási intézményében.”

90. § A Gyvt. 129. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A gyámhivatal eljárása során kezdeményezheti az illetékes háziorvosnál — súlyos veszélyeztetés esetén bármely orvosnál — betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő vagy más törvényes képviselő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát.”

91. § A Gyvt. 130. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A hivatásos pártfogó a fiatakorúak büntetőügyében eljáró ügyész, illetve bíróság felkérésére környeztanulmányt készít. A hivatásos pártfogó más szerv által készített környeztanulmányt nem használhat fel.”

92. § A Gyvt. 132. §-a a következő új (3)—(6) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Abban a kérdésben, hogy a gyermek testi, érzékszervi, értelmi, beszéd vagy más fogyatékosságban szenved, továbbá, hogy a gyermek beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel küzd, a Kt. 35. §-a szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve nevelési tanácsadó ad véleményt.

(4) Az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett és súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő gyermek ellátására, az ellátás módjára, formájára a megyei, fővárosi, valamint az országos gyermekvédelmi szakértői bizottság tesz javaslatot. A szakértői bizottság eljárásának részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

(5) Az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában az Szt.-ben meghatározott feltételek szerint helyezhetők el gyermekek.

(6) A gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartás szabályozása vagy annak végrehajtása iránti eljárásban felmerülő konfliktus megoldására a gyámhivatal kezdeményezheti a konfliktusnak közvetítői (mediációs) eljárás keretében történő rendezését. A közvetítő eljárás rendjét külön jogszabály szabályozza.”

93. § (1) A Gyvt. 135. §-a (1) bekezdésének felvezető mondata és *k)—l)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermek, a szülő és más törvényes képviselő, a helyettes szülő, a nevelőszülő, illetve a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó (a továbbiakban együtt: érintett) személyazonosító adatainak a 15. § (1)—(4) bekezdéseiben meghatározott ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, valamint azok ellenőrzése céljából történő kezelésére az alábbi szervek jogosultak:”

„*k)* a helyettes szülő, nevelőszülő,

l) a helyettes szülői vagy nevelőszülői hálózat működtetője.”

(2) A Gyvt. 135. §-a a következő új (3)—(4) bekezdéssel egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi (3)—(4) bekezdés jelölése (5)—(6) bekezdésre módosul:

„(3) A személyes gondoskodást nyújtó (1) bekezdésben meghatározott szervek és személyek a gyermek nevelkedésének megtervezését az (1) és (2) bekezdésben meghatározott adattartalmú — külön jogszabályban meghatározott — környeztanulmány, elhelyezési javaslat, egyéni elhelyezési terv, egyéni gondozási-nevelési terv alapján végzik.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott adatokon túl a gyermek, illetve a fiatakorú által elkövetett bármely bűncselekményre, illetve a szülő vagy más törvényes képviselő által a gyermek sérelmére elkövetett bűncselekményre vonatkozó adatokat kezelheti a gyermekjóléti szolgálat, valamint a települési önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal a 15. § (2)—(4) bekezdésben meghatározott ellátások nyújtása, illetve intézkedések alkalmazása során.”

94. § A Gyvt. 138. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A városi önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzője nyilvántartást vezet az általa engedélyezett gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységről és az ellenőrzéssel kapcsolatos döntésről.”

95. § A Gyvt. 140. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi (2)—(3) bekezdés jelölése (3)—(4) bekezdésre módosul:

„(2) A Budapest Főváros V. Kerület Gyámhivatala az ideiglenes hatállyal elhelyezett külföldi állampolgárságú gyermekekről nyilvántartást vezet és az abban szereplő adatokról, valamint az azokban bekövetkezett változásokról rendszeresen tájékoztatja a Szociális és Családügyi Minisztériumot. A nyilvántartás tartalmazza a 139. §-ban meghatározott adatokat.”

96. § (1) A Gyvt. 141. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő új *e)* ponttal egészül ki:

(A területi gyermekvédelmi szakszolgálat vezetője nyilvántartást vezet)

„*b)* az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek ellátását biztosító nevelőszülőkről, gyermekotthonokról,”

„*e)* az állami és nem állami fenntartó által működtetett intézményben, illetve nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek, továbbá az utógondozói ellátásban, illetve utógondozásban részesülő fiatal felnőtt gondozási napjairól.”

(2) A Gyvt. 141. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a § a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat negyedévente tájékoztatja a megyei gyámhivatalt az (1) bekezdés *a)–b)* és *d)* pontjaiban meghatározott nyilvántartásokról és az abban bekövetkező változásokról.

(4) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat folyamatosan továbbítja az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott nyilvántartásokban szereplő adatokat és az azokban bekövetkező változásokat a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által vezetett országos örökbefogadási nyilvántartás számára.”

97. § A Gyvt. 144. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermektartásdíj megelőlegezésének, valamint az otthonteremtési támogatásnak a teljes fedezetét a központi költségvetés előleg nyújtásával biztosítja.”

98. § (1) A Gyvt. 146. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha e törvény másként nem rendelkezik, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás, illetve gyermekvédelmi szakellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért, gyermekek átmeneti gondozásáért, valamint a fiatal felnőttek utógondozói ellátásáért térítési díjat kell fizetni.”

(2) A Gyvt. 146. §-a (2) bekezdésének *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az e törvényben meghatározottak szerint a személyi térítési díjat)

„*c)* az ellátást igénybe vevő gondnokolt esetében a törvényes képviselő”

(az intézménynek fizeti meg)

(3) A Gyvt. 146. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés kivételével a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások személyi térítési díjának megállapításánál az ellátást igénybe vevő jogosult, gyermek esetén a szülő vagy más törvényes képviselő rendszeres havi jövedelme vehető figyelembe.”

(4) A Gyvt. 146. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni

a) a bölcsődében, hetes bölcsődében,

b) a családi napközi keretében,

c) az óvodában,

d) a nyári napközis otthonban, napközis táborban,

e) az általános és középiskolai diákotthonban, kollégiumban, illetve az itt szervezett externátusi ellátásban,

f) az általános iskolai menzai ellátás, továbbá — ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik — középiskolai menzai ellátás keretében,

g) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben

nyújtott étkeztetésre. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.”

99. § A Gyvt. 147. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„147. § (1) A személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások intézményi térítési díját az intézményt fenntartó évente kétszer állapíthatja meg.

(2) A 148—151. §-ok alapján fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető — az önálló helyettes szülői ellátás esetén a működtető — állapítja meg, melyről az ellátás igénybevétele után, de legkésőbb az igénybevételtől számított harminc napon belül írásban értesíti a térítési díj fizetésére kötelezettet. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét.

(3) A személyi térítési díj összegét a fenntartó — a 29. § (2) bekezdésének *e)* pontja alapján — csökkentheti vagy elengedheti.

(4) Ha a kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

(5) A személyi térítési díj összege évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve, ha a kötelezett jövedelme olyan mértékben csökken, hogy az e törvényben szabályozott térítési díjfizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni. A kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra vonatkozóan az új térítési díj megfizetésére.”

100. § (1) A Gyvt. 148. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A gyermekek napközbeni ellátása (a továbbiakban: gyermekétkeztetés) intézményi térítési díjának alapja az ételmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege.”

(2) A Gyvt. 148. §-ának (5)—(7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Gyermekétkeztetés esetén a gyermek nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányainak befejezéséig, de legfeljebb a huszadik évének betöltéséig

a) a kiegészítő családi pótlékban részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj ötven százalékát,

b) három- vagy többgyermekes családnál gyermekenként az intézményi térítési díj ötven százalékát,

c) tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj ötven százalékát

kedvezményként kell biztosítani [az *a)–c)* pont a továbbiakban együtt: normatív kedvezmény]. A normatív kedvezmény csak egy jogcímen vehető igénybe. Nem jár a tanulóknak kedvezmény azon étkeztetésére, amely kedvezményre a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint létrejött tanulói szerződése alapján már jogosult.

(6) Az (5) bekezdés szerinti normatív kedvezmény megállapításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni

- a) a tizennyolc éven aluli,
- b) a huszonöt évesnél fiatalabb, oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló, valamint
- c) az életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermekeket.

(7) A gyermek lakóhelye szerint illetékes önkormányzat, illetve — ha a gyermek közoktatási intézményben részesül étkezésben — a nevelési-oktatási intézmény vezetője — a fenntartó által megállapított szabályok keretei között — a gyermek egyéni rászorultsága alapján további gyermekekénti kedvezményt állapíthat meg.”

101. § A Gyvt. 152. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a törvény másként nem rendelkezik, az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek, valamint a felsőfokú iskola nappali tagozatán tanuló utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gondozási költségeihez az járul hozzá, aki a Csjt. rendelkezése értelmében a gyermek tartására köteles.”

102. § A Gyvt. 154. §-a (1) bekezdésének a) és c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem állapítható meg gondozási díj, ha)

„a) a szülő gyermeke ismeretlen személy általi örökbe fogadásához járult hozzá, illetve a hatodik életévét betöltött vagy egészségileg károsodott gyermek esetében a szülői nyilatkozatot a gyámhivatal jóváhagyta,”

„c) a kötelezett rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik.”

103. § A Gyvt. 156. §-a (3) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A megyei, fővárosi önkormányzat az otthonot nyújtó ellátást biztosító intézmények átalakításáról fokozatosan, de legkésőbb 2003. december 1-jéig gondoskodik.”

104. § (1) A Gyvt. 162. §-a (1) bekezdésének i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a bekezdés a következő új j)—m) pontokkal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg)

„i) a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működése engedélyezésének részletes szabályait, a városi önkormányzat jegyzőjének illetékességi területét,

j) az örökbe fogadást elősegítő magánszervezetek tevékenységét és működésük engedélyezését,

k) a gyermekvédelmi közvetítői eljárás részletes szabályait,

l) a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők szakmai ellenőrzésének részletes szabályait,

m) a védőnői szolgálat egészségügyi és szociális tevékenységének részletes szabályait.”

(2) A Gyvt. 162. §-a (2) bekezdésének e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és egyidejűleg a bekezdés a következő új f)—i) pontokkal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a szociális és családügyi miniszter, hogy rendeletben szabályozza)

„e) a családi napközi, helyettes szülői és nevelőszülői képzés szakmai és vizsgakövetelményeit,

f) az Országos Szakértői Névjegyzék elkészítését és a Névjegyzékbe történő felvétel eljárási kérdéseit,

g) a gyermekjogi képviselő jogállására és eljárására vonatkozó részletes szabályokat,

h) az országos örökbe fogadási nyilvántartásra vonatkozó részletes szabályokat,

i) az örökbe fogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyam részletes szabályait.”

(3) A Gyvt. 162. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre módosul:

„(3) Felhatalmazást kap a szociális és családügyi miniszter, hogy az ifjúsági és sportminiszterrel együttesen rendeletben szabályozza a család- és gyermeki jogok biztosa feladatait és eljárásának szabályait.”

(4) A Gyvt. 162. §-a egy új (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Felhatalmazást kap a nevelési-oktatási intézményt fenntartó helyi önkormányzat, hogy rendeletben határozza meg azokat a szabályokat, amelyek keretei között a nevelési-oktatási intézmény vezetője egyéni rászorultság alapján kedvezményt állapít meg a gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésére.”

Átmeneti és záró rendelkezések

105. § (1) Ez a törvény — a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel — 2003. január 1-jén lép hatályba.

(2) A Gyvt.-nek e törvény 25. §-a (3) bekezdésével megállapított 40. § (3) bekezdése, 52. §-a (1) bekezdésével megállapított 72. § (1) bekezdésének b) pontja, az 53. §-ával megállapított 73. § (3)—(4) bekezdése, a 68. §-a (2) bekezdésével megállapított 94. § (3)—(4) bekezdése, valamint e törvény 86. §-a és 95. §-a 2004. január 1-jén lép hatályba.

(3) A Gyvt.-nek e törvény 69. §-ával megállapított 95. § (1)—(2) bekezdése 2006. január 1-jén lép hatályba.

106. § (1) Ezt a törvényt a hatálybalépése után indult ügyekben kell alkalmazni. A folyamatban levő első- és

másodfokú ügyekben a korábbi rendelkezések az irányadóak.

(2) A Gyvt. 1997. november 1-jei hatálybalépését megelőzően intézeti elhelyezésben részesült gyermek további ellátásának indokoltságát 2003. december 31-ig felül kell vizsgálni, és a Gyvt. rendelkezései szerint gondoskodni kell átmeneti gondozásáról — vagy, ha a gondozás nem szüntethető meg — átmeneti nevelésbe vételéről.

(3) Az 1997. november 1-je és 2003. január 1-je után nagykorúvá vált vagy nagykorúvá váló azon fiatal felnőtt otthontermelési támogatás iránti kérelmét, akinek a két-éves időtartamú nevelésbe vétele a nagykorúvá válással szűnt meg, a korábbi rendelkezések szerint kell elbírálni.

(4) Az intézményt fenntartó megyei önkormányzat az intézménnyel nem rendelkező megyei jogú város önkormányzatának kérésére az ellátást nem tagadhatja meg, ha e törvény hatálybalépésekor vagy külön megállapodás alapján az ellátást már biztosította.

(5) E törvény hatálybalépésekor fennálló nevelőszülői jogviszony esetében a 49. §-sal megállapított 66/L. § alkalmazásával nem lehet kevesebb díjazást megállapítani, mint amilyen díjazásban a nevelőszülő a törvény hatálybalépésekor részesült.

Módosuló jogszabályok

107. § (1) A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 47. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Örökbefogadó csak az a teljesen cselekvőképes, nagykorú személy lehet, aki — a külön jogszabályban meghatározott — örökbefogadás előtti tanácsadason és felkészítő tanfolyamon eredménnyel részt vett, és személyisége, valamint körülményei alapján — a gyámhivatal örökbefogadás előtti eljárása során hozott határozata értelmében — alkalmas a gyermek örökbefogadására, továbbá a gyermeknél legalább 16, legfeljebb 45 évvel idősebb. A rokoni, illetve a házastársi örökbefogadás esetén a különbségtől, illetve a felkészítő tanfolyam elvégzésétől el kell tekinteni.”

(2) A Csjt. 48. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az örökbefogadáshoz a szülő úgy is megadhatja hozzájárulását, hogy az örökbefogadó személyét és személyi adatait nem ismeri. A nyilatkozattételre a gyermek születése előtt is sor kerülhet. A szülő hozzájáruló nyilatkozatát a gyermek hathetes korának betöltéséig visszavonhatja és erre őt figyelmeztetni kell. A szülő felügyeleti joga, amennyiben nyilatkozata hathetesnél idősebb gyermekekre vonatkozik a nyilatkozattételkor, a hathetesnél fiatalabb gyermekekre tett nyilatkozat esetén pedig a gyermek hathetes

korában szűnik meg. A szülői felügyeleti jog megszűnését a gyámhivatal határozata állapítja meg.”

(3) A Csjt. 48/A. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A gyámhivatal az átmeneti nevelésbe vett gyermeket örökbefogadhatónak nyilvánítja abban az esetben is, ha

a) a szülő lakó- és tartózkodási helyét az új lakó- és tartózkodási helye hátrahagyása nélkül megváltoztatja, melynek felderítésére irányuló intézkedések fél éven belül nem vezetnek eredményre, vagy

b) a szülő fél éven át gyermekével semmilyen formában nem tart kapcsolatot.”

(4) A Csjt. 49. §-a a következő új (1) bekezdéssel egészül ki, és egyidejűleg a jelenlegi (1)—(2) bekezdések számozása (2)—(3) bekezdésre módosul:

„(1) A gyámhivatal — az örökbefogadás céljának megfelelően — a gyermek érdekében elsősorban a házasságban élő örökbefogadók által történő örökbefogadást engedélyezi.”

(5) A Csjt. 91. §-ának (1) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki, és a d)—e) pont jelölése e)—f) pont-ra módosul:

(Szünetel a szülői felügyelet)

„d) ha a szülő hathetes életkoránál fiatalabb gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához járult hozzá.”

(6) A Csjt. 98. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A gyámhivatalnak a gyermek számára hivatásos gyámot kell kirendelnie, ha

a) a gyámhivatal az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermeket fogyatékosok vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezte el,

b) a nevelőszülő a 100. § (3) bekezdése alapján a gyám-ságot nem vállalja,

c) a 98. § (2) bekezdésében meghatározott személyek gyámul nem rendelhetők,

d) a szülő hozzájárult gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához, és a gyámhivatal a gyermeket ideiglenesen a leendő örökbefogadó szülőnél helyezte el.”

(7) A Csjt. 99. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Gyám lehet minden nagykorú személy, akivel szemben e törvényben meghatározott kizáró körülmény nem áll fenn.”

(8) A büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi XI. törvényerejű rendelet 103. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A fiatalkorúak pártfogó felügyeletét a megyei gyámhivatalban működő hivatásos pártfogó látja el.”

(9) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. §-a (1) bekezdésének 25. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„25. nevelő- és oktatómunkához kapcsolódó, nem közoktatási tevékenység: a felsőoktatás, a köz- és felsőoktatási kutatás, a gyermekjóléti szolgálat, továbbá a családsegítő szolgálat, a bölcsődei ellátás, a gyermekvédelmi ellátás közül az otthon nyújtó ellátás, valamint a pályaválasztási tanácsadás, a rehabilitáció és habilitáció.”

(10) A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 44. §-ának *d)* és *e)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Keresőképtelen)

„*d)* az anya, az egyedülálló apa, valamint a nevelőszülő és helyettes szülő, ha egyévesnél fiatalabb beteg gyermekét ápolja,

e) az a szülő, nevelőszülő és helyettes szülő, aki egyévesnél idősebb, de tizenkettő évesnél fiatalabb beteg gyermekét ápolja.”

108. § (1) Hatályát veszti a

a) Csjt. 100. §-a,

b) Gyvt. 53. §-ának (5) bekezdése, a 107. §-ának *h)* pontja,

c) Gyvt. 54. §-ának (2) bekezdésében „aki az e törvényben meghatározott feltételeknek nem felel meg, továbbá” szövegrész,

d) Gyvt. 66. §-át megelőző „Területi gyermekvédelmi szakszolgálat” alcíme,

e) a helyettes szülői, nevelőszülői és hivatásos nevelőszülői jogviszony egyes kérdéseiről szóló 150/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet.

(2) A Gyvt.

a) 36. § (2) bekezdésében a „megyei gyámhivatalhoz” szövegrész helyébe a „megyei gyámhivatalban működő gyermekjogi képviselőhöz” szövegrész,

b) 39. §-a (4) bekezdésének *b)* pontjában „az utógondozás biztosítása” helyébe „utógondozó szociális munka (a továbbiakban: utógondozás) biztosítása” szövegrész,

c) 54. §-ának (10) bekezdésében az „(5)—(7) bekezdésben” szövegrész helyébe az „(5)—(8) bekezdésben” szövegrész,

d) 68. §-ának (1) bekezdésében a „szülő” helyébe a „szülő vagy más törvényes képviselő” szövegrész,

e) 74. §-ának (1) bekezdésében, valamint a 75. §-ában a „30 napon belül” szövegrész helyébe a „60 napon belül” szövegrész,

f) 77. §-ának (1) bekezdésében a „más bentlakásos intézményben” szövegrész helyébe a „fogyatékos vagy pszichiátriai betegek otthonában” szövegrész,

g) 78. §-ának (1) bekezdésében a „más bentlakásos intézménnyel” szövegrész helyébe a „fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonával” szövegrész,

h) 91. §-ának (1) bekezdésében „illetve más bentlakásos intézmény” szövegrész helyébe a „fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthona” szövegrész,

i) 104. §-ának (2) bekezdésében „A fenntartó” helyébe „Az állami és nem állami intézmény fenntartója” szövegrész,

j) 107. §-ának *f)* pontjában a „más bentlakásos intézményben” szövegrész helyébe a „fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában” szövegrész,

k) 101. §-a (4) bekezdésében, a 105. §-a (2) bekezdésének *c)* pontjában, valamint a 122. §-ában a „megyei gyámhivatal mellett” szövegrész helyébe a „megyei gyámhivatalban” szövegrész,

l) 127. §-ának (2) bekezdésében „[a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 195. § (1) és (2) bekezdés]” szövegrész helyébe a „[Pp. 195. § (1)—(2) bekezdés]” szövegrész,

m) 135. §-a (1) bekezdésének *j)* pontjában a „más bentlakásos intézmény” szövegrész helyébe a „fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonának” szövegrész,

n) 141. §-a (1) bekezdésének *a)* pontjában a „más bentlakásos intézményben” szövegrész helyébe a „fogyatékosok és pszichiátriai betegek otthonában” szövegrész,

o) 135. §-a (2) bekezdésében a „(1) bekezdés *a)*—*i)* pontjai” szövegrész helyébe az „(1) bekezdés *a)*—*l)* pontjai” szövegrész,

p) 162. §-a (2) bekezdésének *d)* pontjában a „Család- és Gyermekvédelmi Szakmai Kollégium(ok)” szövegrész helyébe a „Család- és Gyermekvédelmi Tanács” szövegrész lép.

Mádl Ferenc s. k.
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 19/2002. (III. 8.) FVM rendelete

a szarvasmarhák fertőző rhinotracheitise elleni mentesítés szabályairól

Az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény 45. §-ának 11. pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) A szarvasmarha és rokonfajainak fertőző rhinotracheitise (IBR/IPV-IBP, a továbbiakban: IBR) elleni men-

tesítés minden, BHV-1 vírussal szemben fogékony állományban kötelező.

(2) A mentesítést az illetékes megyei (fővárosi) állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás (a továbbiakban: állomás) irányítja és felügyeli.

Fogalom meghatározások

2. §

E rendelet alkalmazásában

1. *üzem*: az egy vagy több telepén szarvasmarhát tenyésztő, tartó mezőgazdasági egység;

2. *fogékony állomány*: az egy telepen tartott szarvasmarhák és rokonfajai egyedeinek összessége (a továbbiakban: szarvasmarha);

3. *ENAR*: az egyes állatfajok egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszere.

Általános előírások

3. §

(1) Az IBR elleni kötelező védekezésben való részvételre az üzemnek, e rendelet hatálybalépésétől számított harminc napon belül, írásban kell az illetékes kerületi főállatorvosnál bejelentkezni.

(2) A járványvédelmi intézkedések sikere érdekében az állatok jelölése (ENAR) és pontos nyilvántartás vezetése kötelező. E nyilvántartás képezi a mentesítési folyamatok regisztrálásának alapját.

(3) A védekezésben részt vevő minden üzem köteles magánállatorvossal az állomány állategészségügyi ellátására irányuló szerződést kötni.

4. §

(1) A két éven belül nem vakcinázott állományokban, ha ott a betegség valamely formáját ezen időszak alatt nem állapították meg, tájékoztató vizsgálatokat kell végezni.

(2) A tájékoztató vizsgálat a mentesítés kezdete előtt, a fertőzöttség mértékének kiderítésére elvégzett szerológiai vizsgálat, melyet ötvenes létszám alatt valamennyi, az ENAR szerint egyedileg megjelölt, fél évesnél idősebb szarvasmarhán, ennél nagyobb állományok esetében valamennyi tenyészbikán és a fél évnél idősebb üszők, valamint a tehenek tizenöt százalékán (beleértve az előző fél évben elvetélt, halott magzatot ellett, vagy nem fogamzott teheneket is) kell elvégezni. Tejelő állományban a vérminta tejmintával helyettesíthető.

(3) A tájékoztató vizsgálatok során pozitívan reagáló egyedeket elhullásukig, illetve leölésükig pozitívnak kell tekinteni.

5. §

(1) A kerületi főállatorvos az üzemeket IBR mentesítés szempontjából nyilvántartásba veszi, az érintett telepeket minősíti, és a minősítéskor az *1. számú melléklet* szerinti „Igazolás”-t állítja ki. A minősítés lehet:

- a) BHV-1 vírussal fertőzött állomány,
- b) IBR szempontjából gE negatív állomány,
- c) mentes állomány.

(2) *BHV-1 vírussal fertőzött* az az állomány, amelyben

- a) a betegség bármely formáját megállapították, vagy
- b) a tájékoztató vizsgálatok során gE pozitív egyedeket találtak, vagy

c) az állatokat két éven belül IBR ellen hagyományos (nem marker) oltóanyaggal vakcinázták.

(3) *gE negatív*: az a gE negatív marker vakcinával programszerűen immunizált állomány, amelynek valamennyi hat hónaposnál idősebb egyede nem kevesebb, mint két hónap és nem több, mint tizenkét hónap időközzel megismételt kétszeri gE diszkriminatív ELISA próbával végzett szerológiai vizsgálattal negatív eredményt adott.

(4) *BHV-1 vírustól mentes* az az állomány:

a) amelynek valamennyi hat hónaposnál idősebb egyede nem kevesebb, mint két hónap és nem több, mint tizenkét hónap időközzel megismételt kétszeri szerológiai vizsgálattal negatív eredményt adott, vagy

b) kizárólag tejelő tehenekből álló olyan állományban, amelyben nem kevesebb, mint az állomány egynegyede tejel, minden egyedi tejminta egymást követően két hónapos időközzel háromszor elvégzett vizsgálata negatív eredményt adott,

c) amelyben az időközben beállított állatok első vér-, vagy tejmintájuk negatív vizsgálati eredménye mellett:

ca) IBR-től mentes állományból származtak, vagy

cb) az állatokat harminc napra karanténba helyezték, ahol huszonegy napos időközzel kétszer egymás után elvégzett szerológiai vizsgálatuk negatív eredményt adott,

d) amelyben csak IBR-től mentes bikát, illetve ilyen bikáktól származó spermát használtak, vagy embrióbeültetés esetén az embrió IBR-től mentes szülőktől származott.

6. §

(1) A tájékoztató vizsgálatok alapján az üzem állatorvosa köteles az állományra mentesítési tervet kidolgozni, melyet az illetékes állomás hagy jóvá. A mentesítési tervnek tartalmaznia kell:

a) a mentesítendő állomány szerkezetének pontos meghatározását;

b) a mentesítés módszerét;

c) a visszafertőződés megakadályozása és az utánpótlás fertőzéstől mentes felnevelése érdekében meghozott intézkedéseket:

ca) a szeropozitív és szeronegatív állatcsoportok külön légtérben, minimum külön istállóban történő tartásáról,

cb) a termelési egységenkénti keveredés megakadályozásáról (szabályozni kell az állományon belüli állatmozgásokat),

cc) a szigorú legeltetési rend kialakításáról;

d) a karanténzási lehetőséget;

e) a fertőzés lehetőségének csökkentése érdekében rendszeresen végzett:

ea) hatékony tisztítási és fertőtlenítési munkát,

eb) a magas szintű tőgyegészségügyi tevékenység technológiáját, valamint

ec) a rendszeres rágcsló- és rovarirtás módját.

(2) A mentesítési tervben előírtak betartását a kerületi főállatorvos felügyeli. A 7. § (3) bekezdés a) és b) pontja szerinti vér-, illetve tejminták vételének időpontját a kerületi főállatorvosnak előzetesen be kell jelenteni. A mintavételt állami állategészségügyi feladatokkal megbízott állatorvos végzi.

(3) A mentesítéssel kapcsolatos vizsgálatokat az Állategészségügyi Intézetek (a továbbiakban: Intézet) végzik. A laboratóriumi vizsgálatok során az eredmények értékelése és összehasonlíthatósága érdekében minden Intézetben egységes diagnosztikai módszereket kell alkalmazni.

(4) A laboratóriumi vizsgálatok és a mintavétel díjkötelesek. A vizsgálatok díja a tulajdonost terheli, mértékéről külön jogszabály rendelkezik.

(5) A védekezéshez előírt vakcina árát, más jogszabályeltérő rendelkezése hiányában a tulajdonos köteles megtéríteni.

A mentesítés módjai

7. §

(1) A mentesítés módját a fertőzöttség mértéke, az állomány nagysága, a tartási rendszer és a tulajdonos pénzügyi lehetőségei alapján kell megválasztani, a lehetséges módokat a 2. számú melléklet tartalmazza.

(2) A mesterséges termékenyítő állomásokra, valamint a sperma, embrió, illetve in vitro megtermékenyített petesejt importjára vonatkozó részletes szabályokat a 3. számú melléklet tartalmazza.

(3) Az állomány státuszának ellenőrzése érdekében el kell végezni a következő vizsgálatokat:

a) tizenkét havonta minden hat hónaposnál idősebb egyedre kiterjedő szerológiai vizsgálat; a kizárólag hízlá-

lásra tartott állományokból elegendő a vágóhídra szállított egyedek vizsgálata,

b) tejlő állományokban a tejlő tehének tejmintájának hat havonkénti vizsgálata,

c) a vetélt állatok vérmintájának vizsgálata a vetélést követő 3—6 héten belül.

Mentes állományokra vonatkozó követelmények

8. §

(1) A mentesnek minősülő állományokba idegen egyedek csak akkor vihetők be, ha azok IBR-től elismerten mentes állományból származnak, vagy ha a harmincnapos karantén ideje alatt kétszer, huszonegy napos időközben elvégzett szerológiai vizsgálatuk mindkét esetben IBR-negatív eredménnyel zárult.

(2) Termékenyítésre csak IBR mentes bika vagy ilyen bikától származó sperma használható.

(3) Embrióbeültetésre csak olyan embrió alkalmazható, amely igazolhatóan IBR-mentes szülőktől származik.

Az IBR szempontjából gE negatív állományokra vonatkozó követelmények

9. §

(1) Az IBR szempontjából gE negatív állományokba idegen egyedek csak akkor vihetők be, ha a harmincnapos karantén ideje alatt kétszer, huszonegy napos időközben elvégzett szerológiai vizsgálatuk mindkét esetben gE negatív eredménnyel zárult.

(2) Termékenyítés, illetve embrióbeültetés esetén a 8. § (2)—(3) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

Tájékoztatási, adatszolgáltatási kötelezettség

10. §

A mentesítés helyzetéről az állomás félévente köteles jelentést küldeni a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumnak.

Záró rendelkezések

11. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban szabályozási körében az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 64/432/EGK irányelve a szarvasmarhafélék és sertések Közösségen belüli kereskedelmét érintő állategészségügyi kérdésekről;

b) a Tanács 88/407/EGK irányelve a szarvasmarhafélék mélyhűtött spermája Közösségen belüli kereskedelmének és behozatalának állategészségügyi követelményeiről;

c) a Tanács 93/60/EK irányelve a szarvasmarhafélék mélyhűtött spermája Közösségen belüli kereskedelmének és behozatalának állategészségügyi követelményeiről szóló 88/407/EGK irányelvnek módosításáról, illetve hatályának a friss szarvasmarha spermára történő kiterjesztéséről.

Dr. Vonza András s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. számú melléklet
a 19/2002. (III. 8.) FVM rendelethez

..... Állategészségügyi és
Élelmiszer-ellenőrző Állomás
Kerületi Főállatorvos

Cím:

BHV-1 Fertőzésmentesség igazolása

Igazolom, hogy a 19/2002. (III. 8.) FVM rendeletben előírt módon

a-i Állategészségügyi Intézetben elvégzett hivatalos vizsgálatok alapján a

név:

cím:

telep ENAR kódja:

tulajdonát képező szarvasmarha-állomány IBR-mentes/IBR szempontjából gE negatív.

Kelt:

.....
kerületi főállatorvos

2. számú melléklet
a 19/2002. (III. 8.) FVM rendelethez

A mentesítés lehetséges módjai

1. Szelekciós mentesítés:

a) a fertőzöttség aránya a tájékozódó vizsgálatok alapján viszonylag alacsony (max. 10%):

aa) valamennyi, hat hónaposnál idősebb szarvasmarhából vért kell venni, a szeronegativokat elkülöníteni (legalább külön istállóban, de lehetőleg jól előkészített külön telepen),

ab) a szeronegatív csoportban a vérvizsgálatokat 3—6 hetenként mindaddig folytatni kell, amíg két, legalább 21 napos időközzel elvégzett, vizsgálat valamennyi egyedre nézve negatív eredményt ad, a pozitívan reagáló egyedeket az állományból el kell távolítani,

ac) a fertőzött (szeropozitív) csoport egyedeit a vírus-ürítés csökkentése érdekében hagyományos, inaktivált vakcinával 3—5 hetes időközben kétszer, majd félévente egyszer immunizálni kell, az ilyen állományokban további szerológiai vizsgálatokat nem kell végezni,

ad) az utolsó szeropozitív egyed eltávolítása után az állomány az 5. § (4) bekezdésének megfelelően éri el az IBR mentességet;

b) a fertőzöttség arányától függetlenül alkalmazható, marker vakcinák használata mellett végzett mentesítés:

ba) a fertőzöttnek talált állományban gE-negatív marker vakcinával kell az állományt rendszeresen immunizálni, a felnőtt állományokat 3—5 hetes időközben kétszer végzett oltással alapimmunizálni, majd félévente emlékeztető oltásban részesíteni; a korábban már alapimmunizálásban részesített üszöket, teheneket egyszer kell vakcinázni a vemhesítéskor, majd pedig az ellés előtt 6—3 héttel egymás után kétszer,

bb) a borjak vakcinázását 8—12 hetes korban (klinikai megbetegedéstől veszélyeztetett helyzetben már 2 hetes korban) kell kezdeni, és a 3—5 hét múlva megismételt vakcinázást követően félévente emlékeztető oltásban részesíteni,

bc) ezen állományokban hagyományos vakcina nem használható, az oltási tájékoztatók szigorú betartása mellett az élő és inaktivált marker vakcinák együttesen is alkalmazhatók,

bd) az első ellenőrző vizsgálatot a program beindítását követően legkorábban az első év végén kell elvégezni kizárólag diszkriminatív ELISA alkalmazásával,

be) selejtezőskor, egyéb állománycsökkentéssel kapcsolatos döntésekkor figyelembe kell venni a vizsgálatok eredményeit,

bf) az utolsó gE szeropozitív állat eltávolítása után az állomány az 5. § (3) bekezdésének megfelelően éri el a gE negatív minősítést.

2. Generációváltással történő mentesítés:

A program alap tétele a borjak elkülönített, fertőzéstől mentes felnevelése:

a) a kiindulási állományban a vírusürítés csökkentése érdekében a vemhes teheneket, az intrauterin fertőződés ellen, ellés előtt vakcinázni kell, erre a célra hagyományos vakcinák is alkalmazhatók,

b) borjakat háromnapos kortól elkülönítetten, tejpótlókkal vagy mentes állományból származó tejjel kell felnevelni,

c) az első vérvizsgálatot hat hónapos korban kell végezni, a szeropozitív egyedeket ki kell emelni, a vizsgálatokat 3—6 hetes időközönként addig kell folytatni, amíg két egymást követő vizsgálat minden egyedre nézve negatív eredményt nem ad,

d) az így kialakított negatív növendéküsző-állományt együtt kell tartani, vemhesíteni és leelletni,

e) ezeket az egyedeket csak IBR - mentes vagy gE negatív állományokba szabad beállítani.

3. Állománycserével történő mentesítés:

Teljesen kiürített, alaposan takarított és fertőtlenített telep rágcsló- és rovarirtás után negatív állománnyal történő betelepítésével végezhető.

4. A tenyészállományoktól elkülönítve, külön telepen tartott hízómarha-állományokban a vírusürítés csökkentése érdekében hagyományos, inaktivált vakcinával 3—5 hetes időközben kétszer, majd félévente egyszer immunizálni kell. Elkülönítve, de a tenyészállománnyal egy telepen tartott hízómarha-állományokban a tenyészállományokban folytatott vakcinázási rendet kell betartani.

5. Amennyiben a hagyományos szelekcióval, generációváltással vagy állománycserével végzett mentesítések során vakcinázás válik szükségessé, az állatokat csak gE negatív vakcinával szabad oltani, illetve diszkriminatív ELISA-val kell vizsgálni.

3. számú melléklet

a 19/2002. (III. 8.) FVM rendelethez

A) A mesterséges termékenyítő állomásokra vonatkozó rendelkezések

1. A mesterséges termékenyítő állomásokon csak IBR-től mentes bikaállomány tartható.

2. Az IBR-mentes állományból származó, nem vakcinázott, újonnan beállított bikák 3—6 hetes időközben kétszer elvégzett szerológiai vizsgálatának, az alvadásában gátolt vérből kinyert fehérvérsejtek, valamint az ondó virológiai vizsgálatának negatív eredménnyel kell zárulnia.

3. IBR-mentes állományból származó, mentes környezetben felnevelt, nem vakcinázott bikaborjakat hat hónapos korukban, 3—6 hetes időközben kétszer elvégzett, negatív eredményű szerológiai, valamint az alvadásában gátolt vérből kinyert fehérvérsejtek negatív eredményű virológiai vizsgálata után lehet mesterséges termékenyítő állomásra beállítani. A bikaborjaknál az első ondóvételekor az ondó virológiai vizsgálatát is el kell végeztetni.

4. A mesterséges termékenyítő állomásokon beállított bikákat még gE negatív oltóanyaggal (ún. marker vakcina) sem szabad vakcinázni.

5. A tenyészbikák mentességét félévente szerológiai vizsgálattal ellenőrizni kell. A tenyésztésből ki kell zárni azt a bikát, amelynek vizsgálata pozitív eredménnyel zárult.

B) A termékenyítő anyag (sperma, embrió) importjára vonatkozó rendelkezések

Spermaimportra vonatkozó rendelkezések

Az országba csak olyan termékenyítő anyag hozható be, amely

1. IBR-mentes termékenyítő állomáson tartott bikáktól származik, és ott hat hónapon belül minden egyedtet negatív eredménnyel vizsgáltak vírusneutralizációs próbával vagy ELISA teszttel, vagy

2. a spermavételt a donor 30 napos elkülönítése előzte meg és a nem több mint 21 nappal a spermavételt követően vírusneutralizációs próbával vagy az exportáló ország előírásainak megfelelően ELISA teszttel elvégzett szerológiai vizsgálata negatív eredményre vezetett,

3. a szóban forgó bikák természetes úton nem fedeztek.

C) Embrió vagy in vitro megtermékenyített petesejt importjára vonatkozó rendelkezések

1. A donor nem kevesebb mint 60 nap óta a származási országban és nem kevesebb mint 30 nap óta a származási állományban tartózkodott,

2. az embriót megőrző és az azt követő 30 napon belül embrióval átvihető fertőző betegségek az állományban nem fordultak elő,

3. a donor IBR-től mentes, és olyan IBR-mentes állományból származik, amelynek minden egyedét nem több mint 12 hónappal az embrió kinyerése előtt negatív eredménnyel vizsgáltak vírusneutralizációs próbával, ELISA vagy gE diszkriminatív ELISA teszttel,

4. a termékenyítő anyag a sperma importjánál meghatározott feltételeknek megfelelő bikákból származott,

5. ha a termékenyítésre használt sperma donor-bikája az embriómosás pillanatában már nem él, vagy az azt követő 30 napon belül fertőző betegség tüneteit mutatva elhullik, az embrió kinyerését követően, a donor-tehenet alá kell vetni a megfelelő diagnosztikai eljárásoknak, bizonyítandó, hogy nem fertőződött.

A nemzeti kulturális örökség miniszterének 8/2002. (III. 8.) NKÖM rendelete

egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban Tv.) 32. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) Műemlékké nyilvánítom a Budapest XII. kerület, Alkotás u. 42—46., 48—50., Győri út 9—15., 17—19. szám alatti, 7804 és 7085/1 helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlanokat.

(2) Műemléki környezetként a 7667, 7668, 7669, 7670, 7671, 7672, 7673, 7674, 7675 és 7676 helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlanokat jelölöm ki.

(3) A műemlékvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemlékeket II. kategóriába sorolom.

(4) A védetté nyilvánítás célja az 1882—84 között emelt, Hauszmann Alajos tervezte egykori Erzsébet Kórház pavilonos, eklektikus épületegyüttesének védelme.

2. §

Az e rendeletben műemléki védettség alá helyezett építmények fenntartására, jó karban tartására a műemlék tulajdonosa, vagy kezelője, illetve a tulajdonosi jogok gyakorlója, továbbá jogszabályban meghatározott esetekben ingyenes használója a Tv. rendelkezései szerint köteles gondoskodni.

3. §

(1) Az egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról szóló 20/2001. (XI. 14.) NKÖM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának (1)—(2) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Műemlékké nyilvánítom a Budapest XII. kerület, Béla király út 6—8. szám alatti 9559/2 helyrajzi számú villaépületet és kertjét.

(2) Műemléki környezetként a 9518, 9519, 9520, 9559/1, 9568/1, 9568/10, 9568/11, 9568/12, 9568/13, 9568/16, 9568/17 helyrajzi számú ingatlanokat, valamint a 9217 helyrajzi számú utat, és a 9567 helyrajzi számú közbeeső szakaszát jelölöm ki.”

(2) Az R 2. §-a (5) bekezdésének utolsó mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A védelem kiterjed a teljes ingatlanra, valamint az épület tartozékaira, berendezéseire.”

4. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Rockenbauer Zoltán s. k.,
a nemzeti kulturális örökség minisztere

Túlzás nélkül állítható: a megfelelő jogi tájékozottság ma már alapvető szükséglet – nem csupán a jogászok, ügyvédek és más, jogi kérdésekkel hivatásszerűen foglalkozó szakemberek számára, de szinte mindenkinek, aki biztonsággal akar mozogni egyre bonyolultabb világunkban. Ezért nem véletlen, hogy napjainkban hihetetlenül megszorodtak a jogi kérdésekkel foglalkozó tanácsadó műsorok, szakkönyvek, folyóiratok és több-kevesebb rendszerességgel megjelenő egyéb kiadványok. A

Házi Jogtanácsadó

hagyományos színfolt ezen a palettán. Havilapként immár huszonkilencedik éve nyújtja az olvasónak azt, amire a jog világából a legnagyobb szüksége lehet.

- Hónapról hónapra áttekinti az aktuális jogszabályváltozásokat.
- Minden számban részletesen foglalkozik egy-egy időszakról, széles rétegeket közelről is érintő témával (pl. adó, társadalombiztosítás, családtámogatási rendszer, fogyasztói jogok, társasági törvény stb.).
- További rovataiban tanácsokkal, információkkal, jogszabály-magyarázatokkal szolgál (*Társasházunk* – tanácsok a társasház mindennapi ügyeinek intézéséhez; *Vállalkozás* – hasznos információk a gazdasági élet szereplőinek; *Röviden* – új jogszabályokról, jogszabályváltozásokról; *Törvények, rendeletek* – az újonnan kihirdetett törvények, rendeletek listája; *Olvasóink kérdezték* – válaszok közérdeklődésre számot tartó kérdésekre).

Mi az, amiben

a Házi Jogtanácsadó több, mint a hasonló témájú kiadványok?

- Ez az egyetlen olyan jogi folyóirat, amely teljes terjedelmében – 96 oldalon – jogszabály-ismertetést, -magyarázatot tartalmaz.
- Információit egyszerű, közérthető, a laikusok által is könnyen hasznosítható módon fogalmazza meg, így nemcsak a szakértőknek szól, hanem intézmények, kisvállalkozások, magánemberek segédeszköze is.
- Szerzői olyan ismert és elismert szakemberek, akik az elméleti tudnivalókon kívül a gyakorlati alkalmazás kérdéseiben is megbízható tanácsadók; a szerkesztés, a rovatok és a témaválasztás tekintetében pedig mindig az olvasók igényeit tartja szem előtt.
- Ugyancsak az olvasók kívánságának eredménye a kitalakú zsebfórmátum, amely lehetővé teszi, hogy bármikor, bárhol kéznél legyen és kényelmesen fellapozhassák.
- Hirdetések közlésére is lehetőséget nyújt, további információkkal segítve az olvasókat.
- Végül, de nem utolsósorban: ára a legkisebb vállalkozás számára is elfogadható!

Hogyha eddig is előfizetője volt lapunknak, Önt nem kell meggyőzni, biztosan egyetért velünk.

Javasoljuk, hogy azok is győződjenek meg róla, akik eddig nem ismerték e lapot: amilyen kicsi, olyan nagy segítség a mindennapokban a **Házi Jogtanácsadó!**

Előfizetem a **Házi Jogtanácsadó**t példányban. 2002. évi éves előfizetési díja 2688 Ft áfával, fél évre 1344 Ft áfával.

A befizetéshez számlát , csekket kérek.

Előfizető neve, címe: _____

Ügyintéző neve, telefonszáma: _____

Dátum: _____

Cégszerű aláírás: _____

Előfizetésben megrendelhető: a **Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.** címén (postacím: **1394 Budapest 62, Pf. 357**) vagy a **318-6668** faxszámán, vagy a **www.mhk.hu/hj** internetcímen található megrendelőlapon. Az előfizetésről további információ kérhető a következő telefonszámon: **266-9290/234, 235** mellék.

MAGYAR KÖZLÖNY

KÜLÖNSZÁM

A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE (1992. évi XXII. törvény)

A módosítások kihirdetését követően megjelent Magyar Közlöny-különszám a Munka Törvénykönyvét már az aktuális, európai jogharmonizációs célú (2001. július 1-jén hatályba lépett) változásokkal egységes szerkezetben tartalmazza.

Ára: 728 Ft áfával.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a Magyar Közlöny-különszámot (A Munka Törvénykönyve) példányban.
Ára: 728 Ft + postaköltség. A befizetéshez számlát kérek/csekket kérek. (A megfelelőt kérjük aláhúzni.)

Megrendelő neve: _____

Megrendelő címe: _____

Dátum: _____

Aláírás: _____

Megrendelését küldje el a Magyar Hivatalos Közlönykiadó postacímére: 1394 Budapest, Pf. 361.
Fax: 267-2780 vagy 338-4746. A kiadvány megvásárolható a kiadó közlönnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) és az elektronikus közlönnyboltban (www.mhk.hu/kozlonybolt) is.

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó a Magyar Közlöny különszámaként megjelentette az

**1959. ÉVI IV. TÖRVÉNY
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVÉRŐL
ÉS AZ 1952. ÉVI III. TÖRVÉNY
A POLGÁRI PERRENDTARTÁSRÓL**

című, A/4 formátumú, 232 oldal terjedelmű kiadványt.

A különszám az 1959. évi IV. törvény és az 1952. évi III. törvény 2002. január 1-jétől hatályos szövegét tartalmazza.

A kézirat lezárva: 2002. január 15-én.

Ára: 1372 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az

**1959. ÉVI IV. TÖRVÉNY
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVÉRŐL
ÉS AZ 1952. ÉVI III. TÖRVÉNY
A POLGÁRI PERRENDTARTÁSRÓL**

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2002. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessékbe.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest 62. Pf. 357. Fax: 318-6668.)

A 2002. évi lapárak

Magyar Közlöny	56 784 Ft/év	Magyar Közigazgatás	5 376 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	10 752 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alaprogram Hírlevele	2 688 Ft/év
Bányászati Közlöny	2 688 Ft/év	Oktatási Közlöny	13 776 Ft/év
Belsőügyi Közlöny	14 448 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	3 360 Ft/év
Cégek Közlöny	59 136 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	18 144 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	14 784 Ft/év	Pénzügyi Szemle	13 104 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	10 416 Ft/év	Statisztikai Közlöny	7 728 Ft/év
Határozatok Tára	13 104 Ft/év	Szociális és Munkavédelmi Közlöny	10 416 Ft/év
Házi Jogtanácsadó	2 688 Ft/év	Turisztikai Értesítő	6 720 Ft/év
Hírközlési Értesítő	3 696 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	4 032 Ft/év
Hivatalos Értesítő	8 400 Ft/év	Vízügyi Értesítő	7 392 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	2 688 Ft/év		
Igazságügyi Közlöny	9 072 Ft/év	Élet és Tudomány	6 384 Ft/év
Gazdasági és Foglalkoztatási Közlöny	13 776 Ft/év	Ludové Noviny	1 680 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	8 064 Ft/év	Neue Zeitung	2 688 Ft/év
Közlekedési és Vízügyi Értesítő	13 776 Ft/év	Természet Világa	3 696 Ft/év
Kulturális Közlöny	11 088 Ft/év	Valóság	4 032 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	11 424 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen:

Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357 vagy faxon: 318-6668, vagy a www.mhk.hu/hj internetcímen található megrendelőlapon.

Telefon: 266-9290/234, 235 mellék.

Éves előfizetési díja 2688 Ft áfával.

A CD-JOGÁSZ hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteménye 2002. évi éves előfizetési díjai:

Önálló változat	48 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	64 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	112 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	80 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	128 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 6000 Ft. (Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2001. évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

Hatályos jogszabályok online elérése: a 3 naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a www.mhk.hu címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlönybolt internetcímen.

2002. évi éves előfizetési díj: 56 784 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 112 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

02.0449 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.